



CALLEBAUT
COLLECTIVE

HET PENSIOENDILEMMA: de stem van een generatie

Resultaten van de perceptiestudie over het pensioen

In opdracht van PensioPlus en Assuralia

QUESTION DE RECHERCHE ET CONCEPTION

OÙ EN EST LE JEUNE BELGE À L'ÉGARD DE LA PENSION ?

FIELDPARTNER:



SAMPLE

- N = 1766
- **Personnes de 18-40 ans**
- Période: novembre-décembre 2020
- Échantillon national représentatif en termes de
 - Age
 - Genre
 - Région

Hoe kijk jij vandaag naar
*het Belgisch pensioenstelsel &
jouw persoonlijke pensioenopbouw*
op een schaal van 0 (zeer negatief) tot 10 (zeer positief)



+ geef 3 argumenten waarom je deze score aangaf!

Gemiddelde
score =

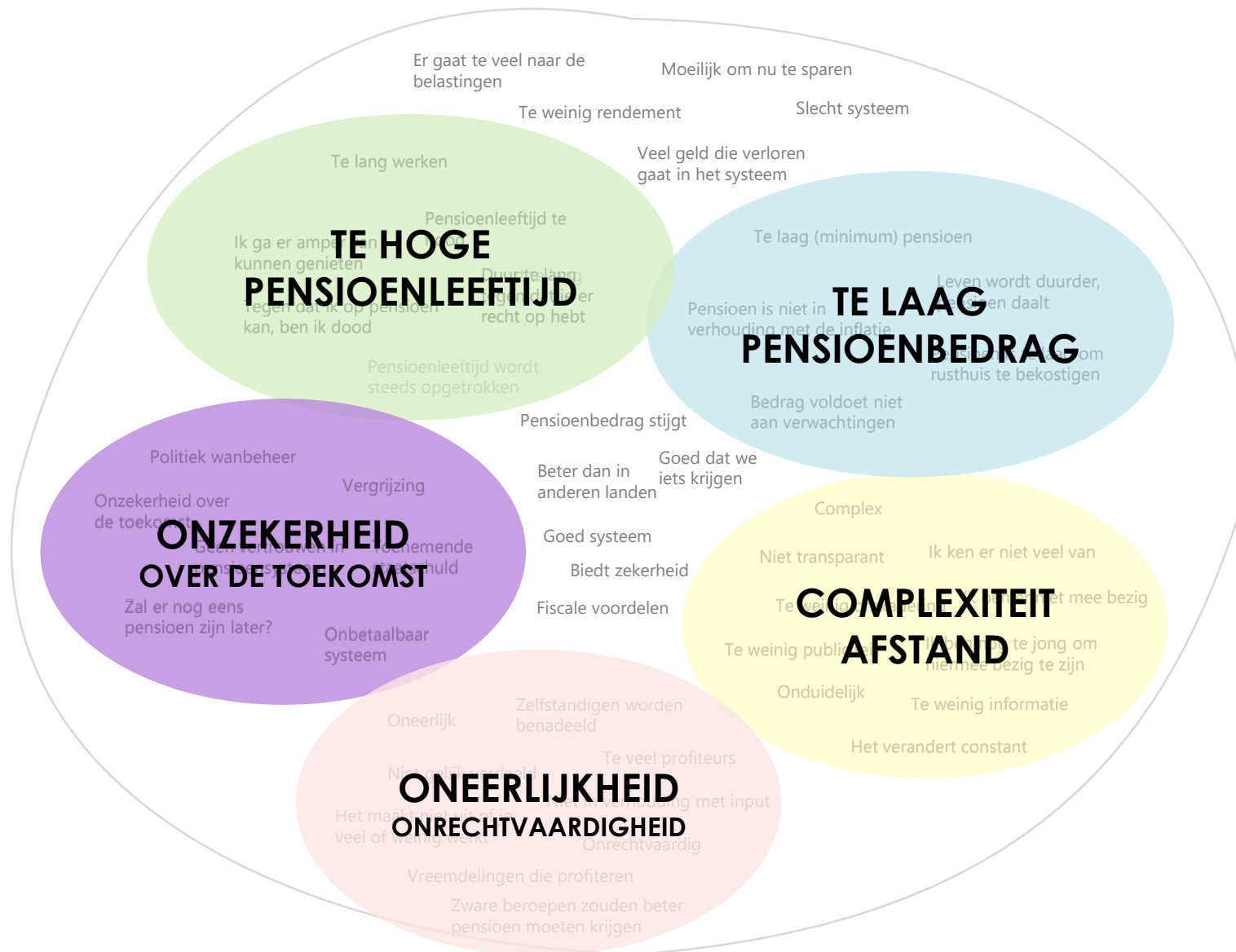
5,4/10

wat dramatisch laag is

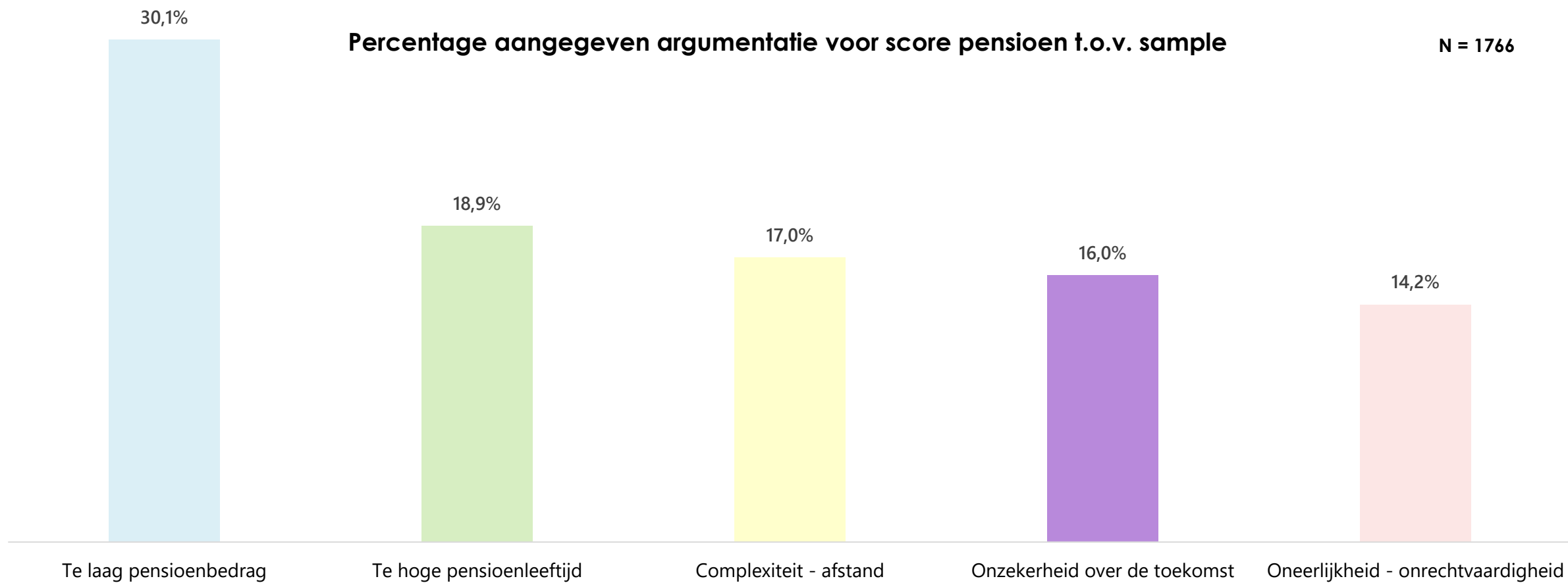
en de problematiek van het Belgisch pensioenconcept aantoont

N = 1766

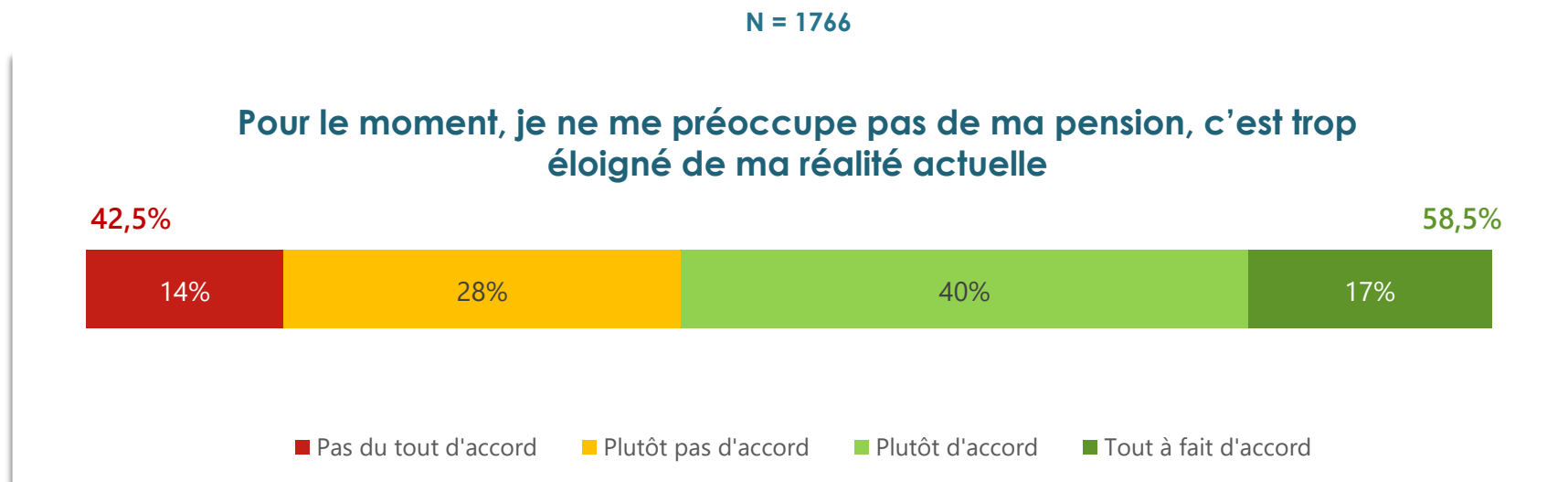
ARGUMENTENLANDSCHAP | Clustering argumenten



ARGUMENTENLANDSCHAP | De top 5 meest aangegeven argumenten



GRAND ÉCART ENTRE PERSONNES DE 18-40 ANS & LA PENSION

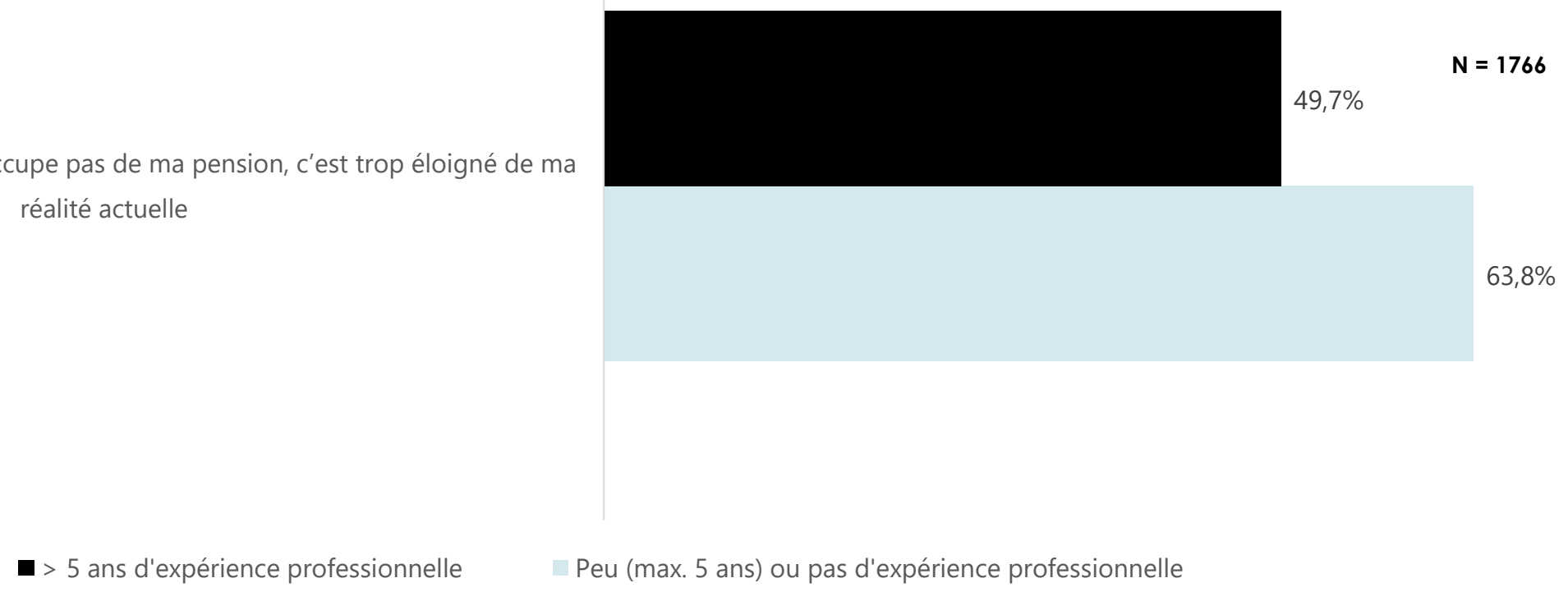


Q3. Voici une série d'affirmations qui nous permettront de connaître vos attentes et votre état d'esprit au sujet des pensions. Pour chaque affirmation, indiquez dans quelle mesure vous êtes d'accord. Vous pouvez donner votre réponse au moyen d'un score de 1 à 4 où 1 signifie « Pas du tout d'accord » et 4 « Tout à fait d'accord ».

Les répondants ayant peu ou pas d'expérience professionnelle s'occupent **moins de leur pension** que les répondants ayant plus d'expérience professionnelle

Pourcentage "plutôt/tout à fait d'accord"

Pour le moment, je ne me préoccupe pas de ma pension, c'est trop éloigné de ma réalité actuelle



AUTO-ÉVALUATION CONNAISSANCES FINANCIÈRES DE PENSION

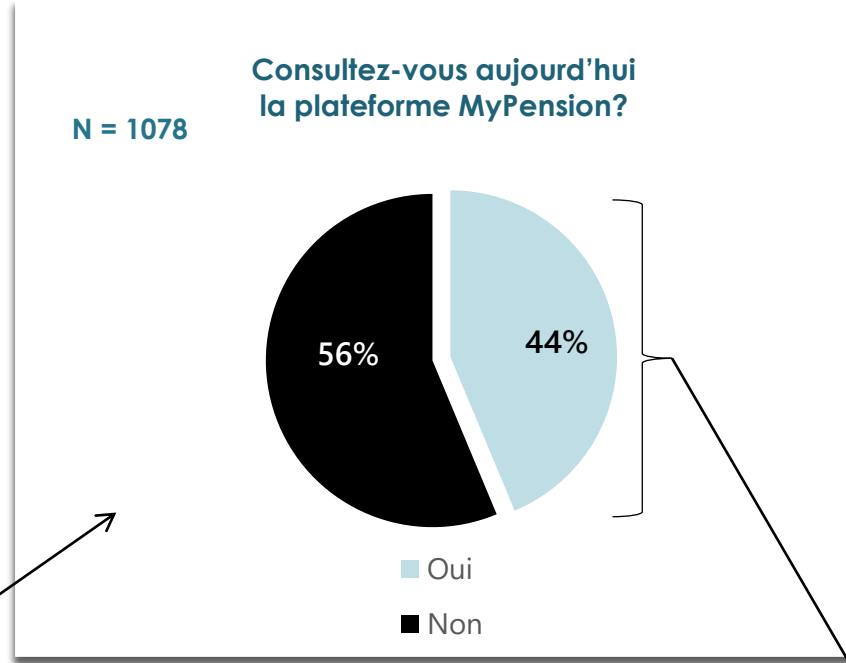
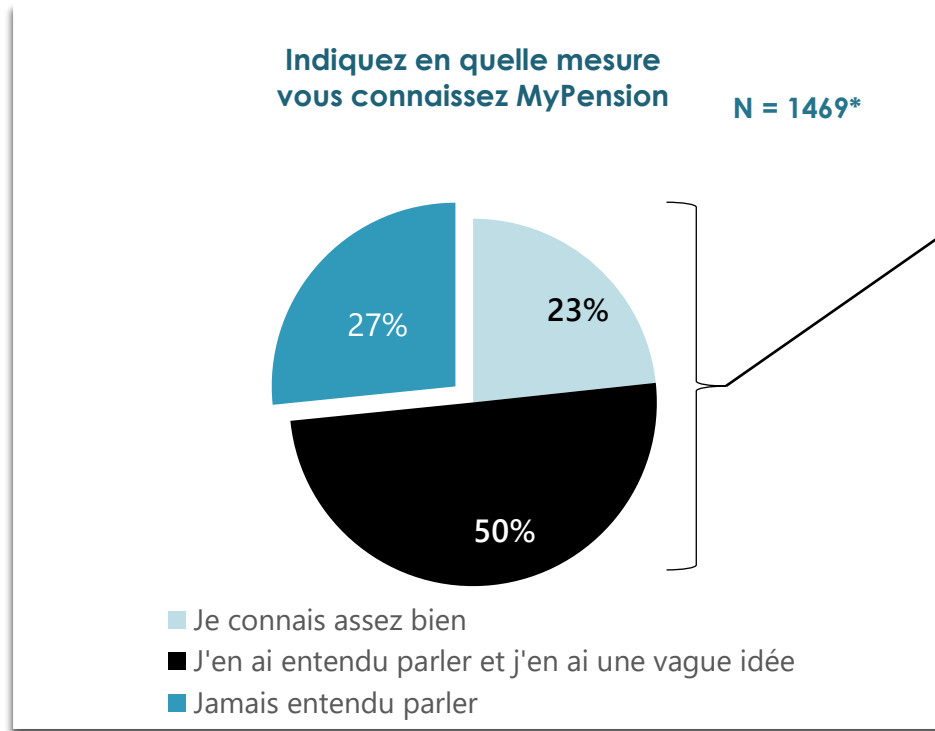
Comment évaluez-vous vos connaissances dans
le domaine de la planification de pension ?

N = 1766

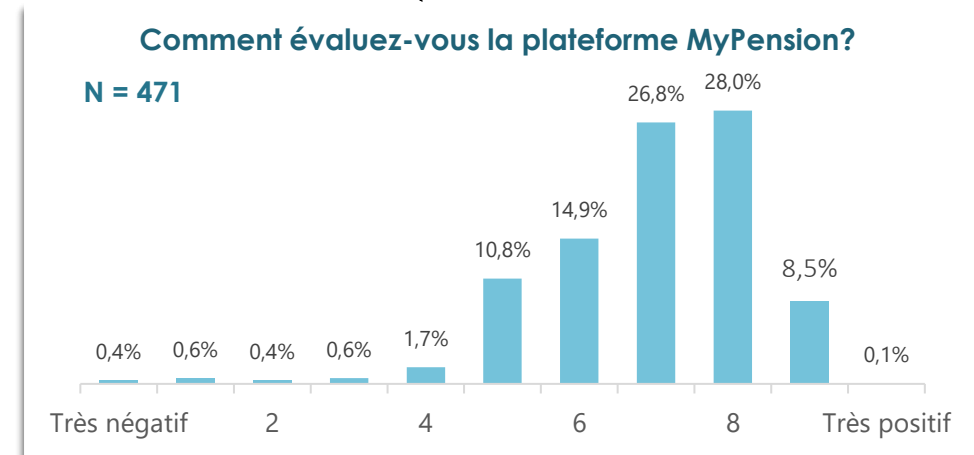
Score moyen =

5,1 / 10

MYPENSION



Moy.: **7,14**/10

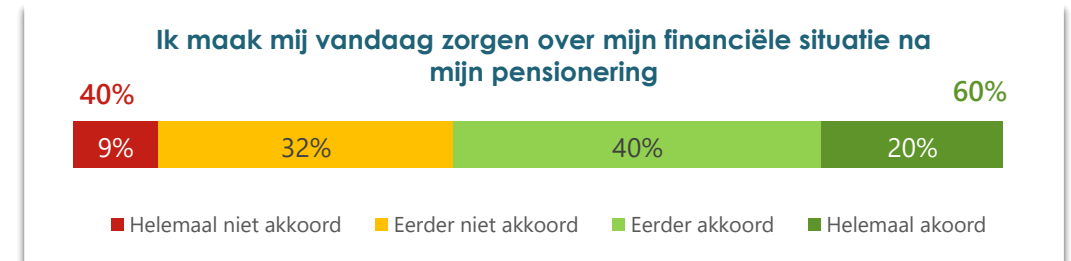
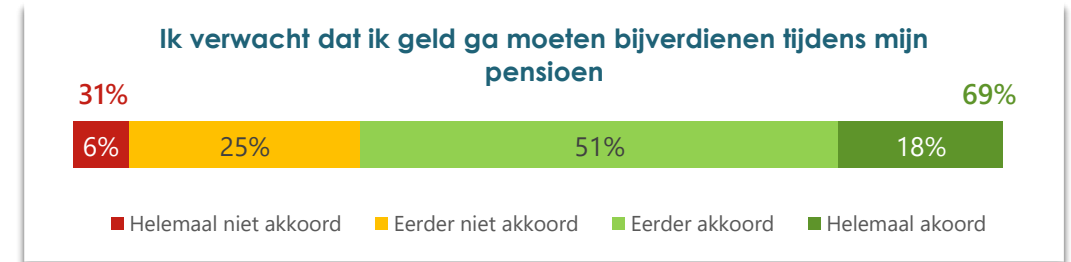
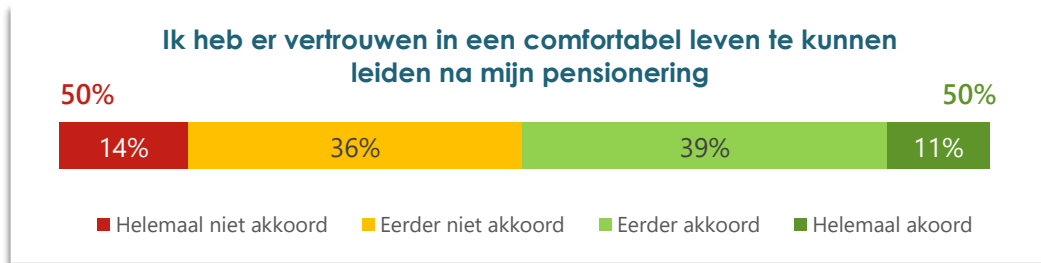


Q21.1 MyPension est le portail en ligne sur la pension, rassemblant des informations personnalisées sur votre pension légale et votre pension complémentaire. Indiquez dans quelle mesure vous connaissez MyPension.
 Q21.2 Consultez-vous aujourd'hui la plateforme MyPension?
 Q21.3 Comment évaluez-vous la plateforme MyPension sur une échelle de 1 à 10 Vous pouvez donner votre réponse au moyen d'un score de 0 à 10 où 0 signifie « très négatif » et 10 « très positif ».

*Excl. Répondants sans expérience professionnelle

GELATENHEID VS. (LATENTE) ONGERUSTHEID

N = 1766

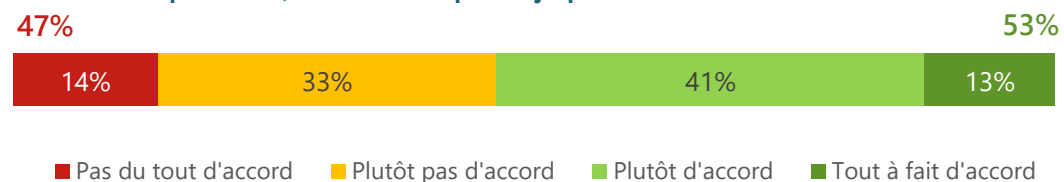


Q3. Hieronder vind je een aantal stellingen waarbij naar jouw verwachtingen en ingesteldheid rond pensioenen wordt gepeild. Duid bij elke stelling aan in welke mate je akkoord gaat met de stelling. Je kan je uitdrukken op een schaal van 1 tot 4 waarbij 1 staat voor helemaal niet akkoord en 4 voor helemaal akkoord.

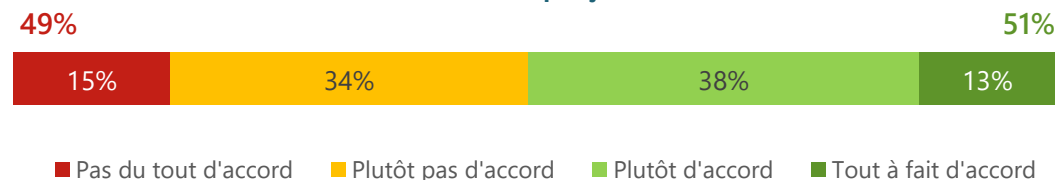
LE RÔLE DES & LA CONFIANCE DANS LES AUTORITÉS

N = 1766

Je suis convaincu(e) que les autorités continueront à pouvoir payer nos pensions, donc aussi quand je partirai moi-même à la retraite



Je compte sur le fait que la pension légale suffira pour conserver le niveau de vie que je souhaite



Q3. Voici une série d'affirmations qui nous permettront de connaître vos attentes et votre état d'esprit au sujet des pensions. Pour chaque affirmation, indiquez dans quelle mesure vous êtes d'accord. Vous pouvez donner votre réponse au moyen d'un score de 1 à 4 où 1 signifie « Pas du tout d'accord » et 4 « Tout à fait d'accord ».

Vrouwen kijken minder zelfzeker naar de toekomst dan mannen

Percentage “eerder/helemaal akkoord”

N = 1755*



*Excl. "Anders"

Vrouwen geven aan minder financiële kennis te hebben dan mannen op vlak van pensioenplanning

Hoe schat je jouw
*financiële kennis op vlak
van pensioenplanning in*
op een schaal van 0 tot 10

N = 1755*

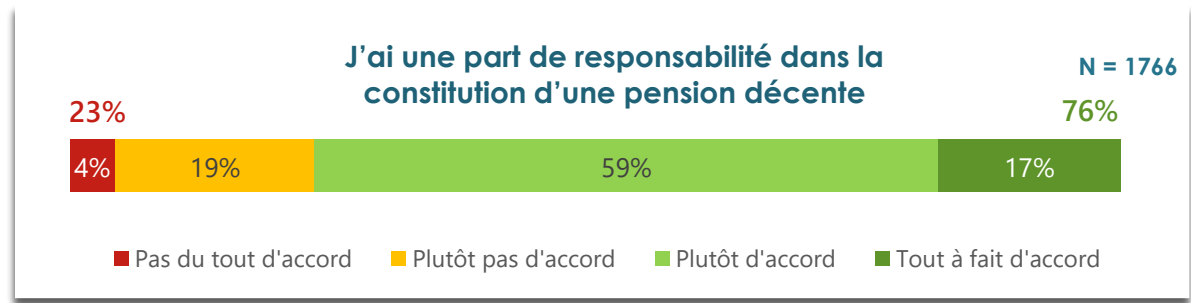
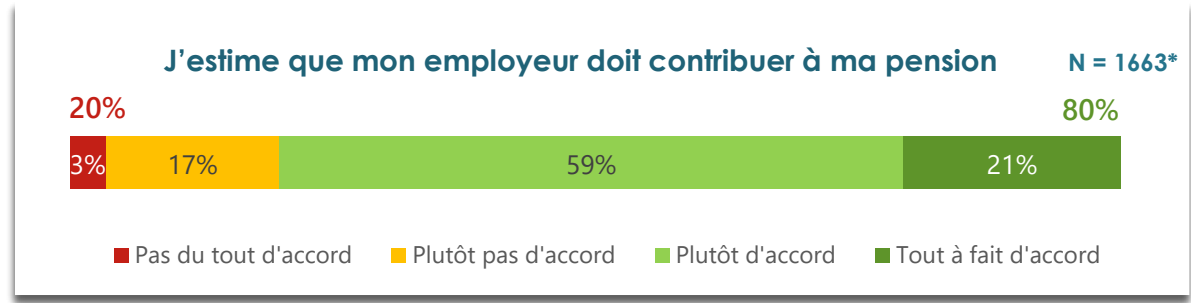
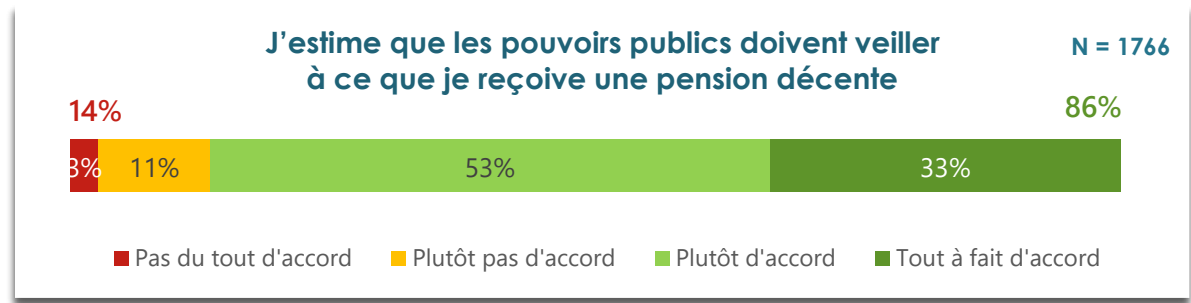


Mannen: **5,53/10**

Vrouwen: **4,74/10**

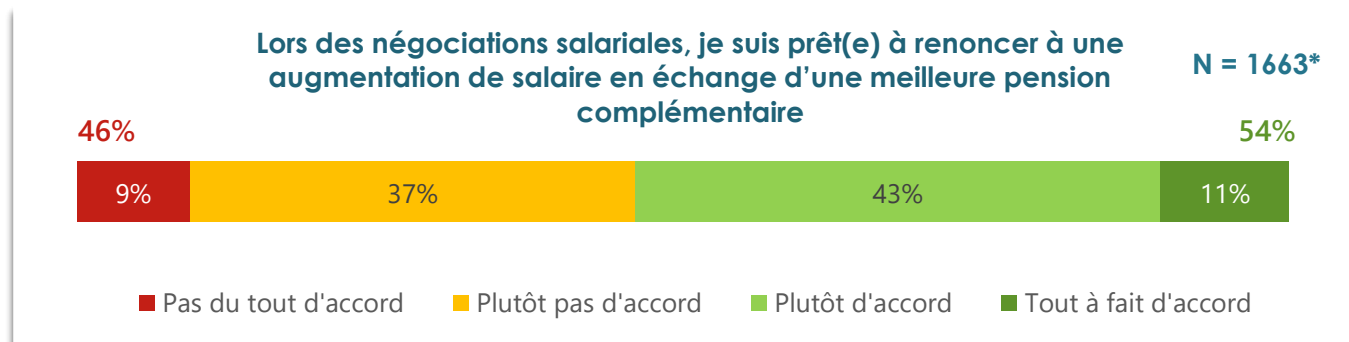
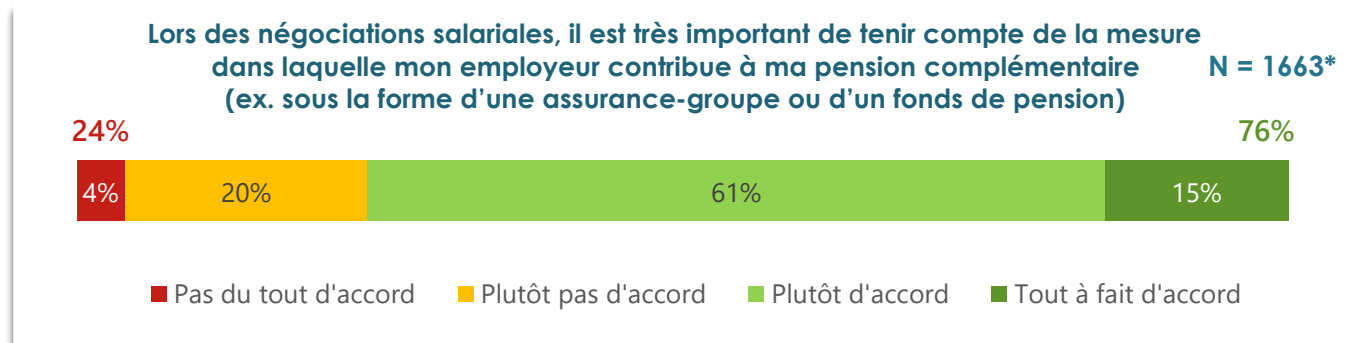
*Excl. "Anders"

LA PERSONNE DE 18-40 ANS, QUI CONSIDÈRE-T-ELLE RESPONSABLE DE SA PENSION ?



Q9. Voici encore une série d'affirmations concernant les pensions. Pour chaque affirmation, indiquez dans quelle mesure vous êtes d'accord. Vous pouvez donner votre réponse au moyen d'un score de 1 à 4 où 1 signifie « Pas du tout d'accord » et 4 « Tout à fait d'accord ». *Excl. indépendantes

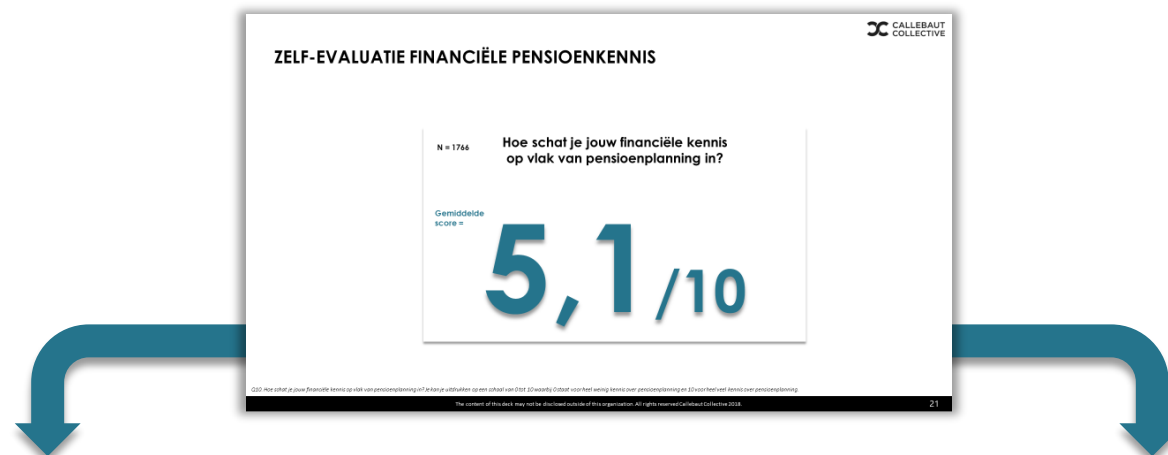
RÔLE DE LA PENSION LORS DES NÉGOCIATIONS SALARIALES



Q9. Voici encore une série d'affirmations concernant les pensions. Pour chaque affirmation, indiquez dans quelle mesure vous êtes d'accord. Vous pouvez donner votre réponse au moyen d'un score de 1 à 4 où 1 signifie « Pas du tout d'accord » et 4 « Tout à fait d'accord ».

*Excl. indépendantes

KENNIS & GEBRUIK VAN DE VERSCHILLENDE PENSIOENPIJLERS



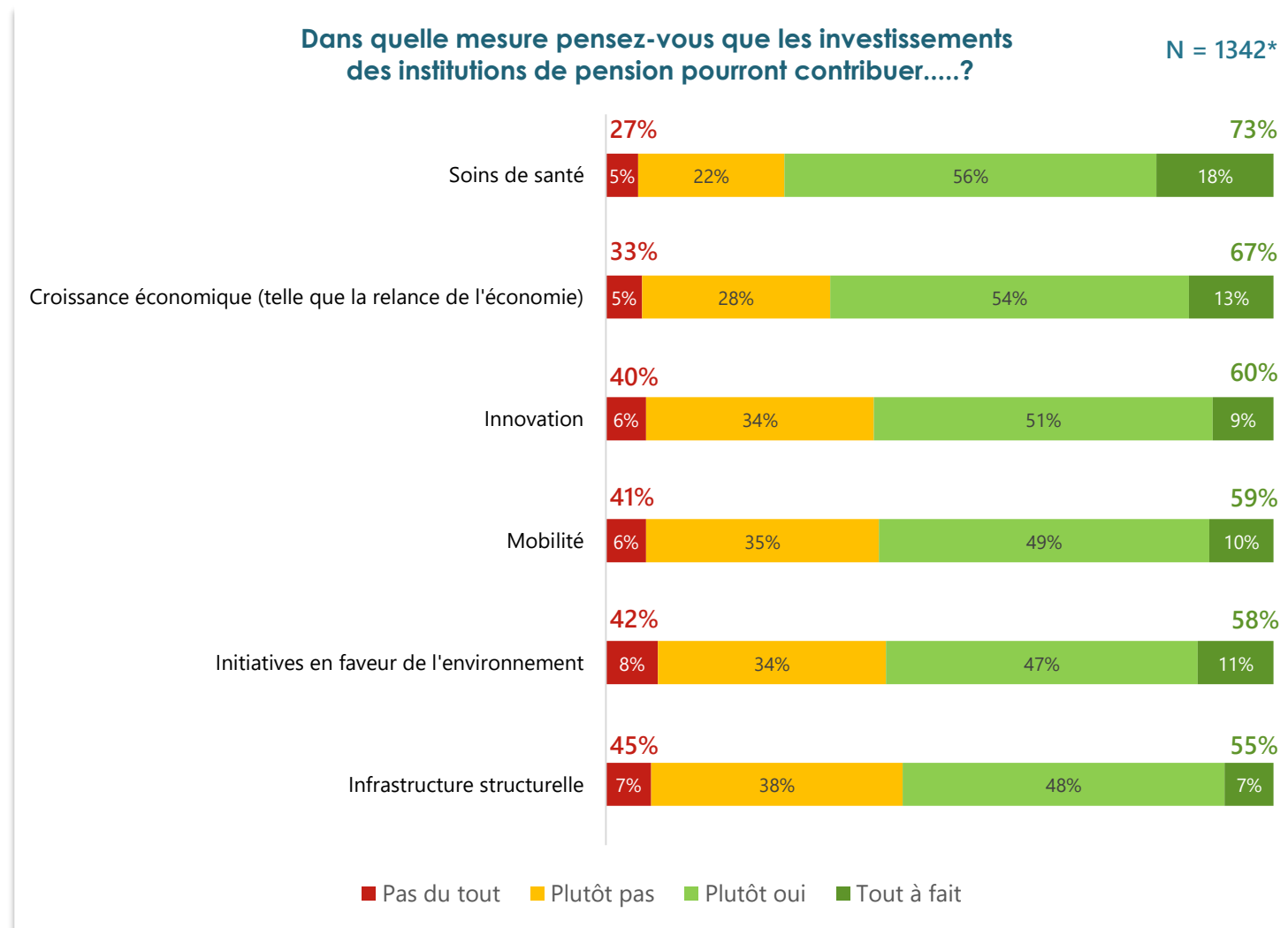
KENNIS	HET AANVULLEND PENSIOEN	PENSIOENSPAREN
Goede kennis	23,5%	40,3%
Van gehoord & vaag beeld	54,9%	46,5%
Op z'n minst van gehoord (som)	78,4%	86,8%
N	1710 (excl. statutaire ambtenaren)	1766

Q11. Hieronder vind je verschillende vormen waarmee je een pensioen kan opbouwen. Gelieve aan te geven in welke mate je vertrouwd bent met elk van deze vormen van pensioenopbouw.

Q12. Op welke manier bouw jij vandaag je pensioen op?

Op 1 januari 2020 waren er 3,95 miljoen mensen aangesloten bij een aanvullend pensioenplan, d.i. ongeveer 75% van de totale beroepsbevolking, werknemers en zelfstandigen samen. De door de aangeslotenen verworven reserves beliepen 91,5 miljard euro.

LE DEUXIÈME PILIER COMME VÉHICULE D'INVESTISSEMENT



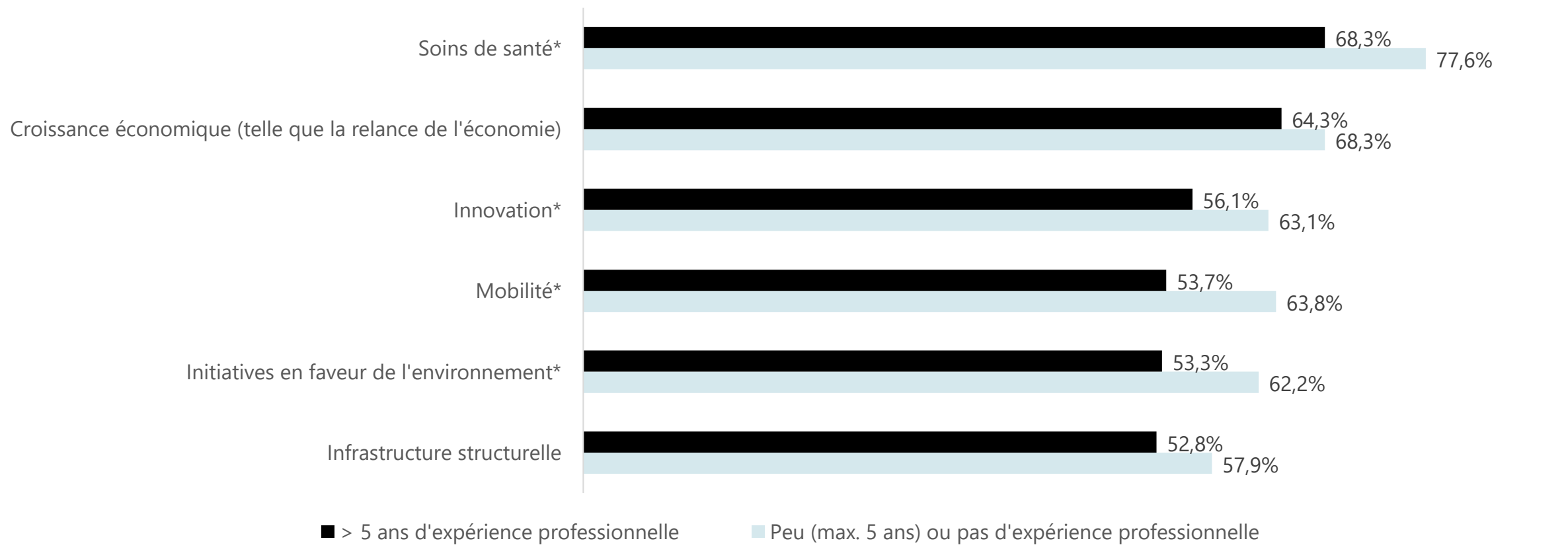
Q18. Dans quelle mesure pensez-vous que les investissements des institutions de pension peuvent contribuer ... ?

*Excl. Répondants qui n'ont jamais entendu parler de la pension complémentaire

Plus que les répondants ayant plus d'expérience professionnelle, les répondants ayant peu ou pas d'expérience professionnelle reconnaissent un **rôle social** pour les investissements des **institutions de pension** - en particulier les soins de santé bénéficient d'un large soutien.

Dans quelle mesure pensez-vous que les investissements des institutions de pension pourront contribuer.....?

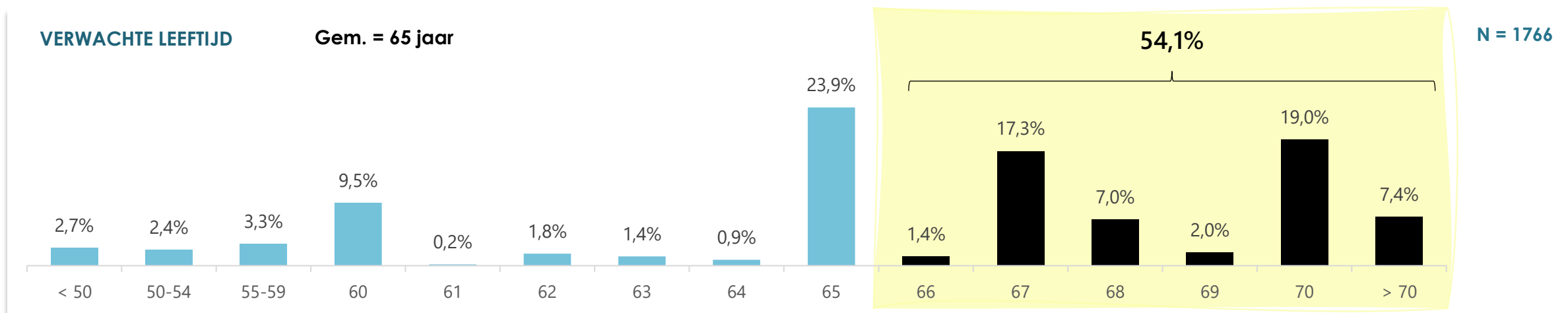
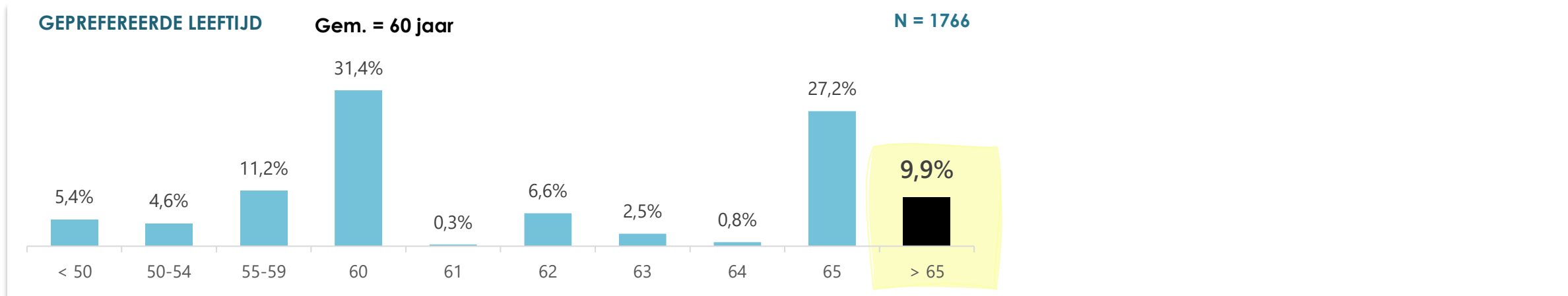
N = 1342**



*Différence significative

**Excl. répondants qui n'ont jamais entendu parler de la pension complémentaire

GEPREFEREERDE VS. VERWACHTE PENSIOENLEEFTIJD



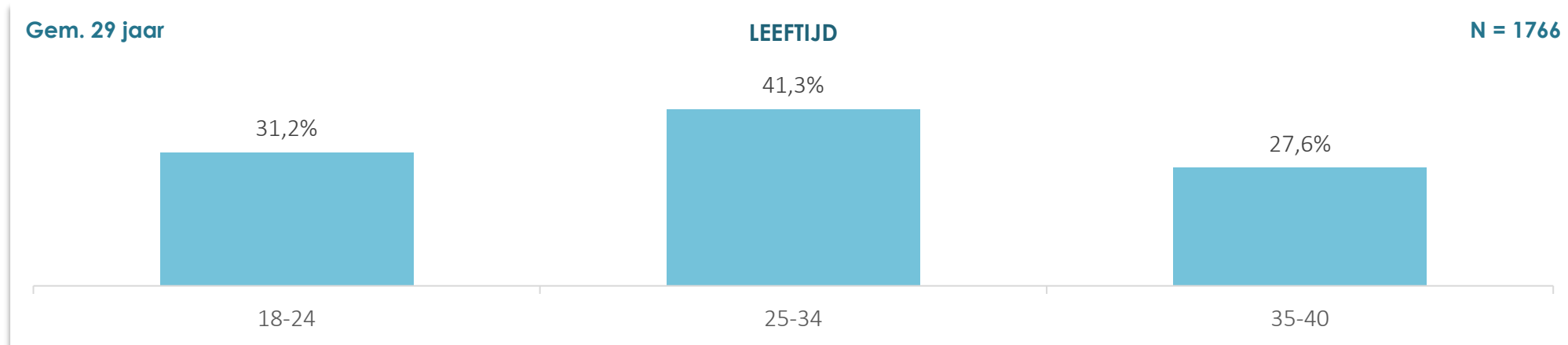
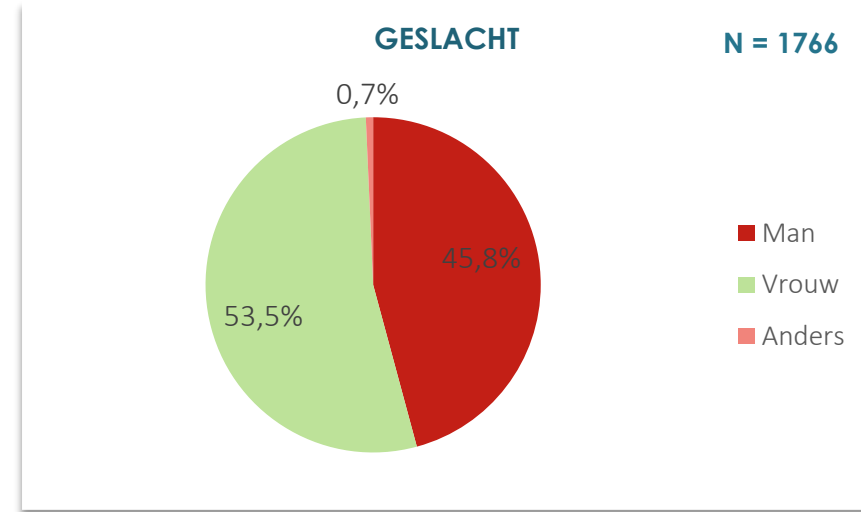
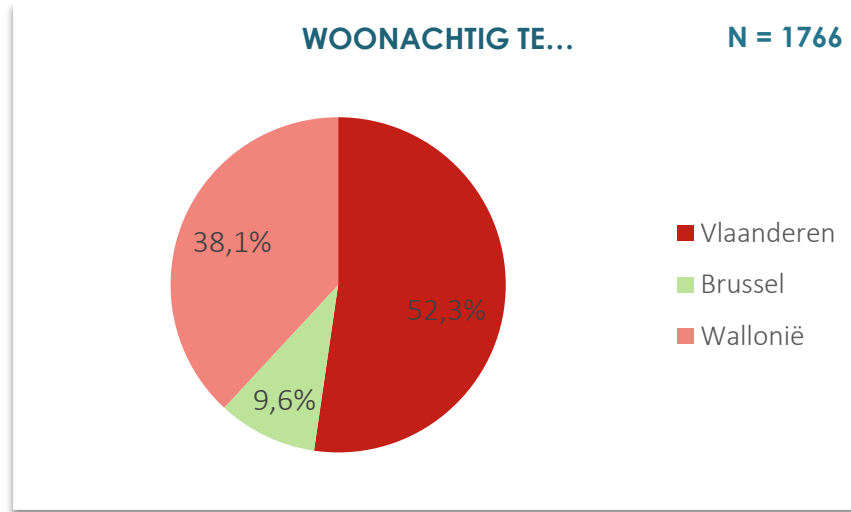
Q5. Op welke leeftijd zou je met pensioen willen gaan? – Q6. Op welke leeftijd verwacht je met pensioen te kunnen gaan?

APPENDIX:
VOLLEDIGE OUTCOME
VAN DE STUDIERESULTATEN

1. *Steekproefbeschrijving*
2. *Pensioenen in het algemeen*
 - *Algemene perceptie*
 - *Verwachtingen & ingesteldheid*
 - *Kennis & gebruik*
3. *De 2^{de} pijler specifiek*
4. *Key cijfers uit het onderzoek*

1. ***Steekproefbeschrijving***
2. ***Pensioenen in het algemeen***
 - ***Algemene perceptie***
 - ***Verwachtingen & ingesteldheid***
 - ***Kennis & gebruik***
3. ***De 2^{de} pijler specifiek***
4. ***Key cijfers uit het onderzoek***

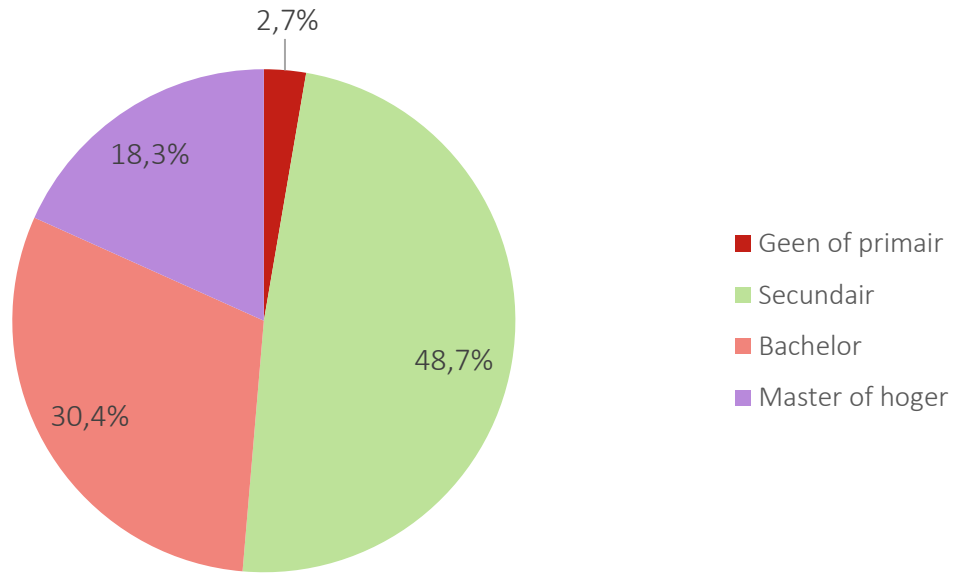
STEEKPROEF | Socio-demografische samenstelling



STEEKPROEF | Socio-demografische samenstelling

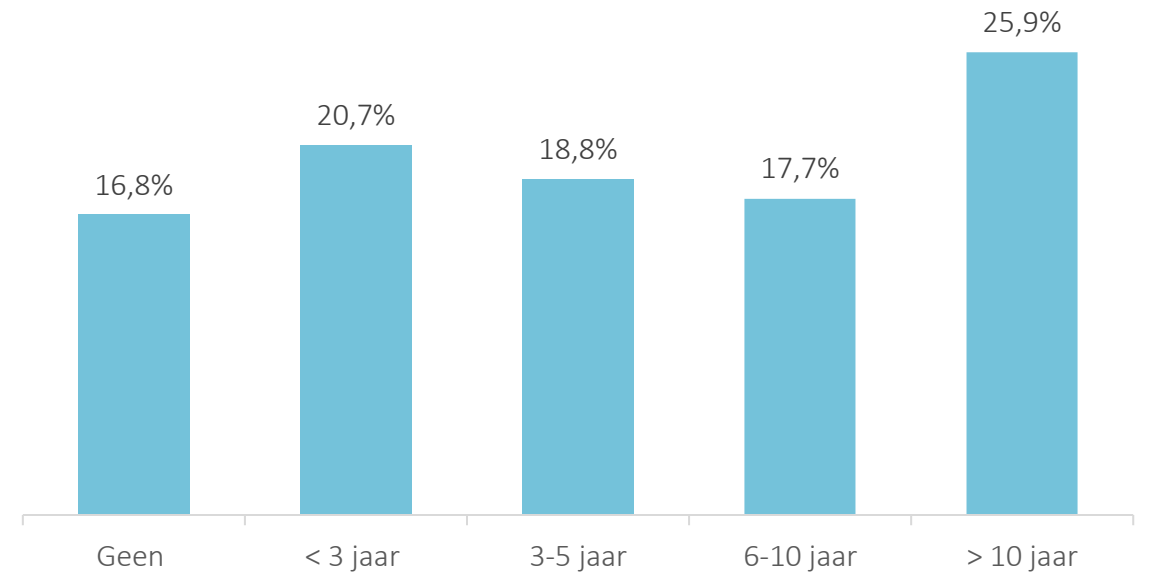
HOOGSTE BEHAALDE DIPLOMA

N = 1766



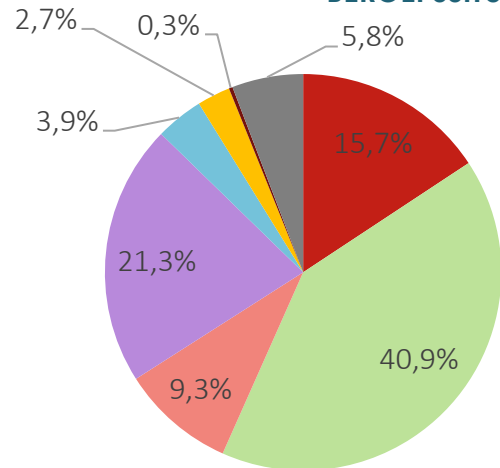
AANTAL JAREN WERKERVARING

N = 1766



STEEKPROEF | Socio-demografische samenstelling

BEROEPSSITUATIE

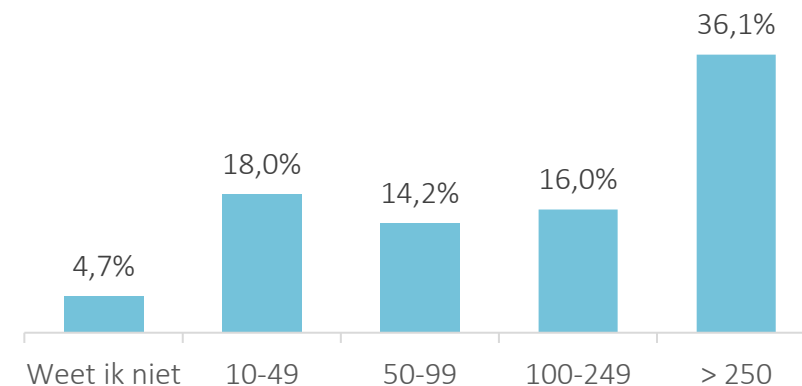


N = 1766

- Arbeider
- Bediende
- Niet-werkend
- Student
- Ambtenaar
- Arbeidsongeschikt
- Andere
- Zelfstandig

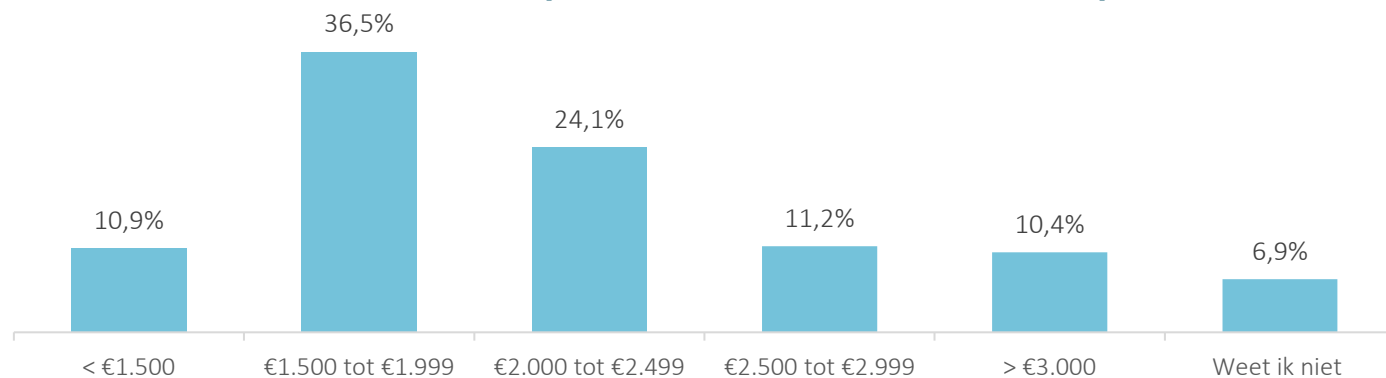
OMVANG BEDRIJF WAARIN TEWERKGESTELD

N = 1000

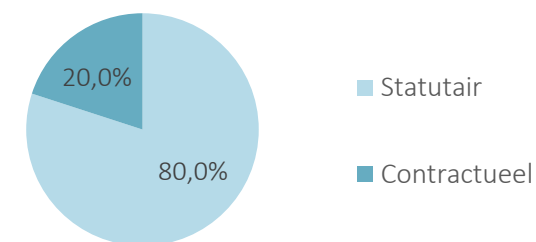


NETTO MAANDLOON (ARBEIDERS, BEDIENDEN & AMBTENAREN)

N = 1070



STATUTAIR vs. CONTRACTUEEL N = 70



1. *Steekproefbeschrijving*
2. *Pensioenen in het algemeen*
 - *Algemene perceptie*
 - *Verwachtingen & ingesteldheid*
 - *Kennis & gebruik*
3. *De 2^{de} pijler specifiek*
4. *Key cijfers uit het onderzoek*

Hoe kijk jij vandaag naar
*het Belgisch pensioenstelsel &
jouw persoonlijke pensioenopbouw*
op een schaal van 0 tot 10



+ geef 3 argumenten waarom je deze score aangaf!

Gemiddelde
score =

5,4/10

wat dramatisch laag is

en de problematiek van het Belgisch pensioenconcept aantoont

Mannen kijken positiever dan vrouwen naar het pensioen

Hoe kijk jij vandaag naar
*het Belgisch pensioenstelsel &
jouw persoonlijke pensioenopbouw*
op een schaal van 0 tot 10



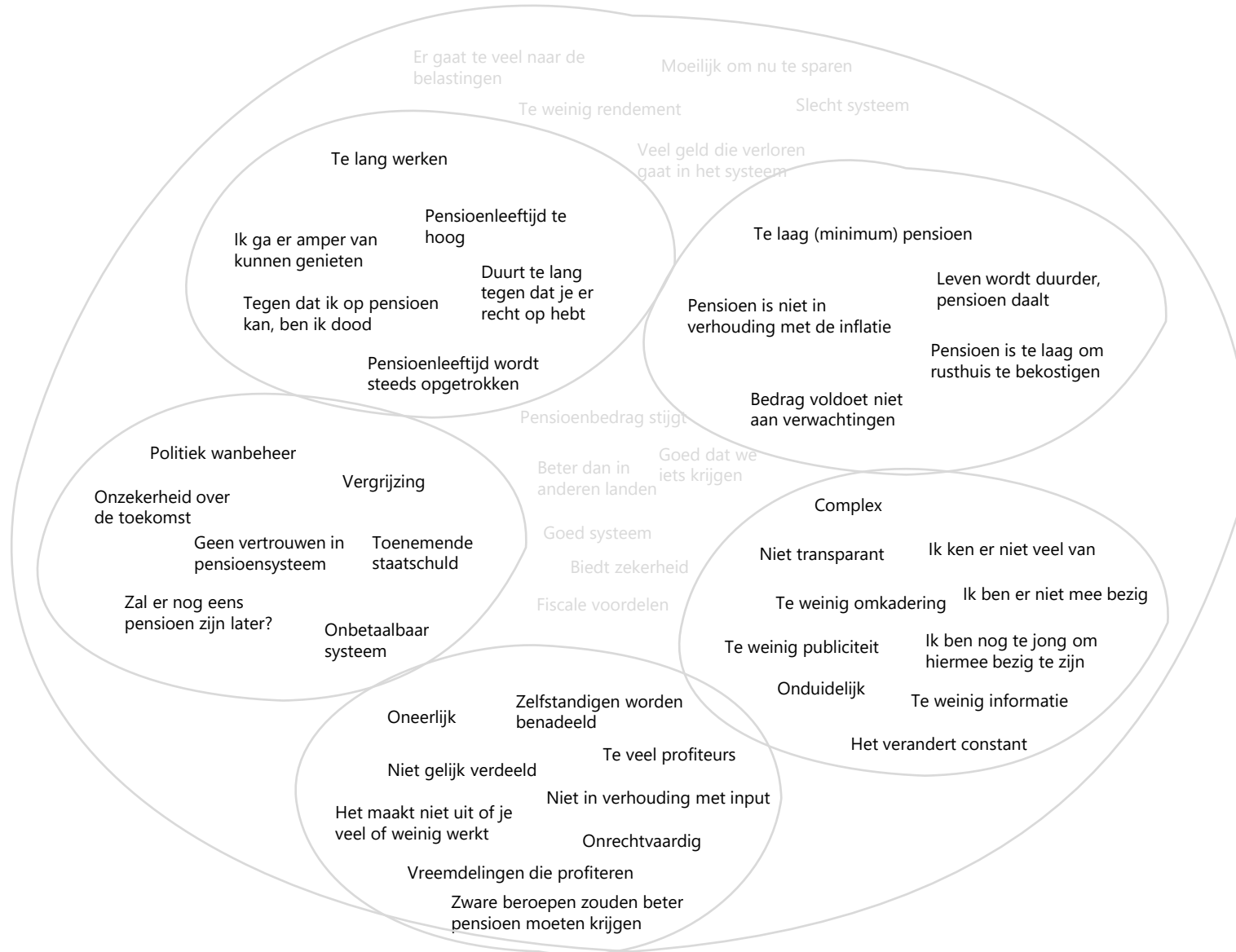
N = 1755*

Mannen: **5,63/10**

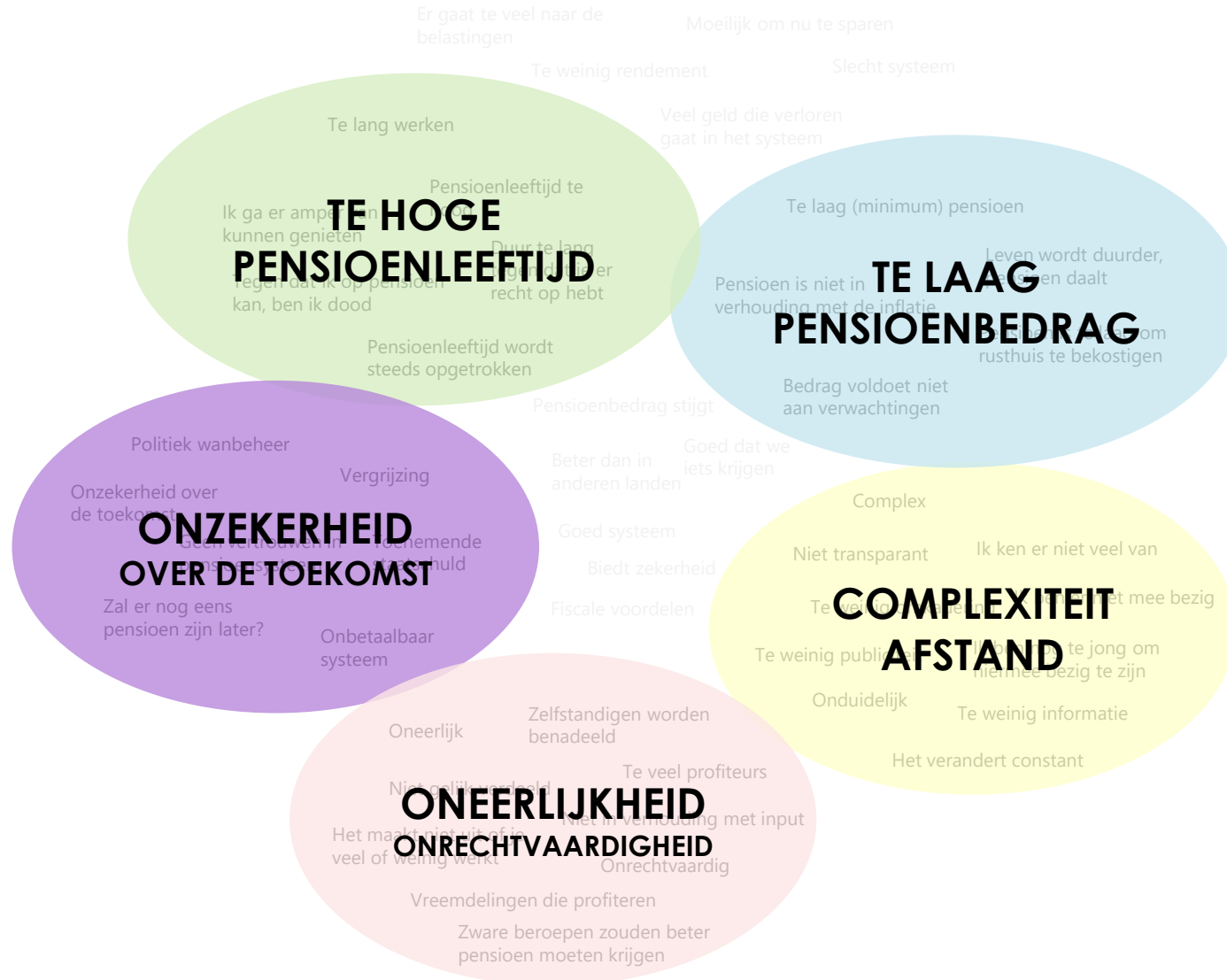
Vrouwen: **5,15/10**

*Excl. "Anders"

ARGUMENTENLANDSCHAP | Clustering argumenten



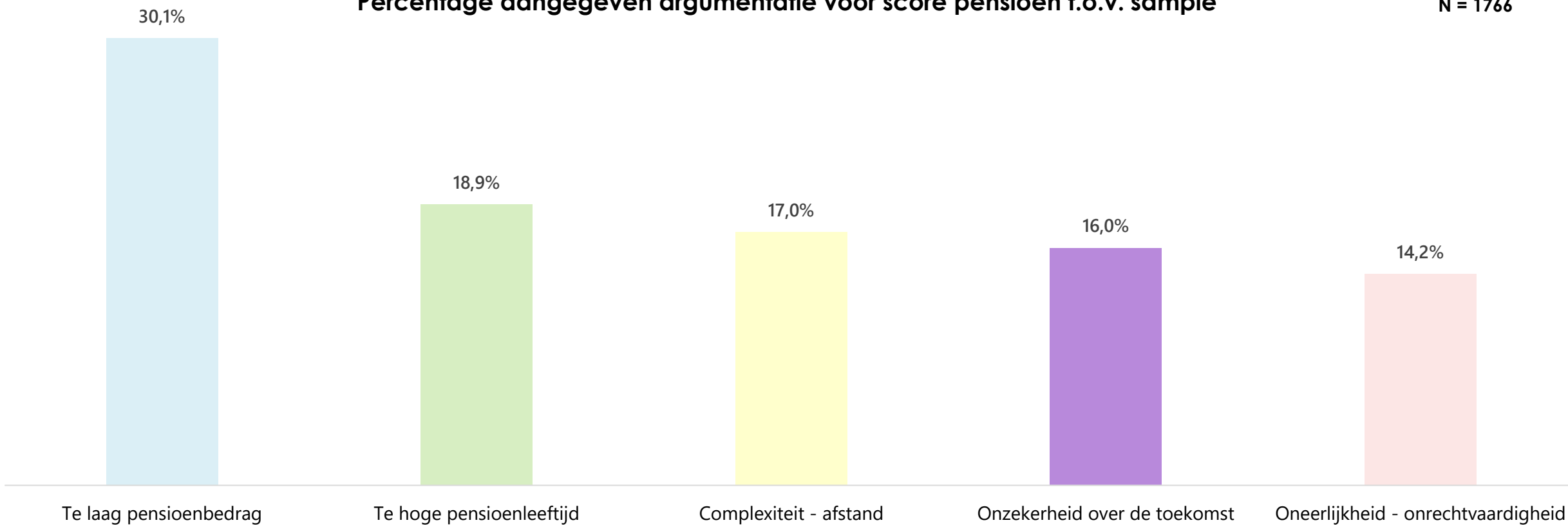
ARGUMENTENLANDSCHAP | De top 5 meest aangegeven argumenten



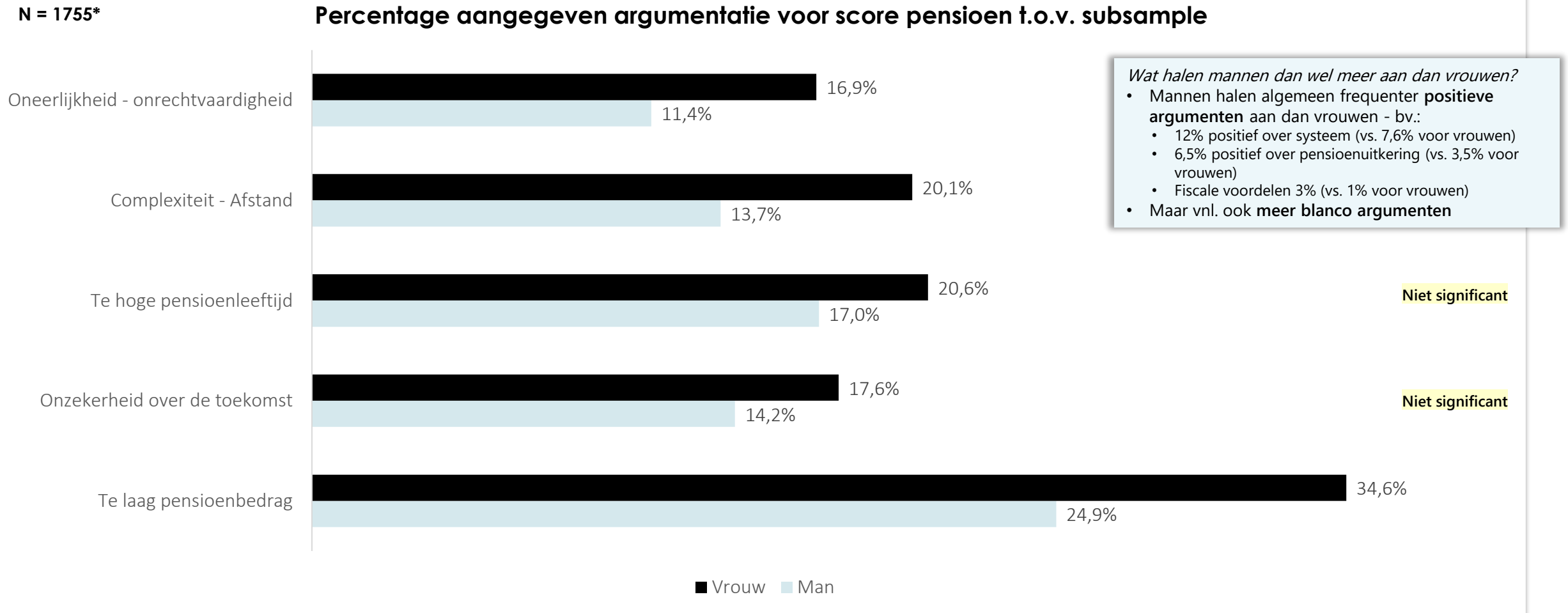
ARGUMENTENLANDSCHAP | De top 5 meest aangegeven argumenten

Percentage aangegeven argumentatie voor score pensioen t.o.v. sample

N = 1766



Vrouwen geven meer dan mannen **oneerlijkheid**, **complexiteit** en het te **laag pensioenbedrag** aan als argumentatie



*Excl. "Anders"

1. *Steekproefbeschrijving*
2. *Pensioenen in het algemeen*
 - *Algemene perceptie*
 - *Verwachtingen & ingesteldheid*
 - *Kennis & gebruik*
3. *De 2^{de} pijler specifiek*
4. *Key cijfers uit het onderzoek*

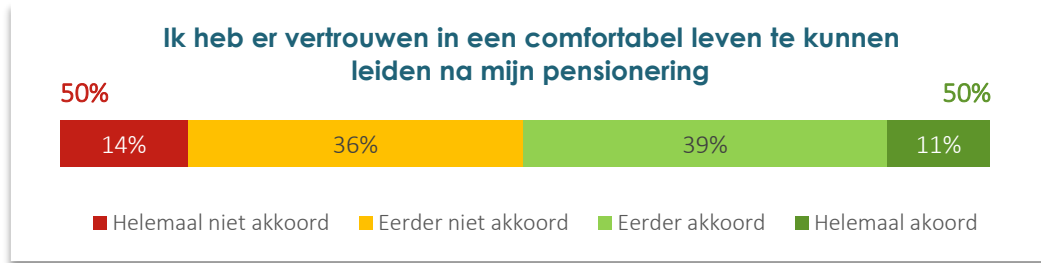
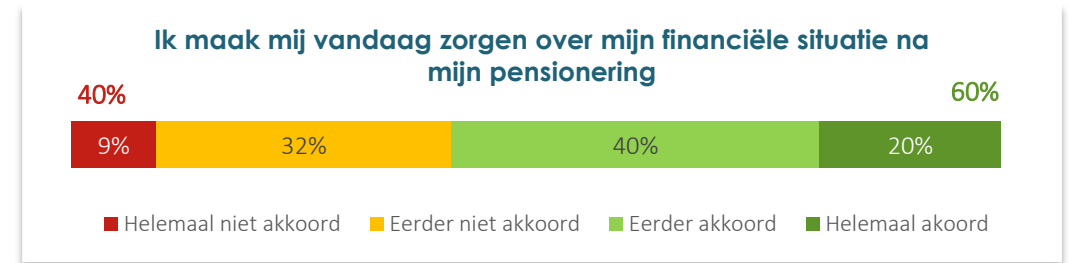
GROTE AFSTAND TUSSEN 18-40 JARIGEN & PENSIOEN



Bijna zes op tien van de respondenten geeft aan dat het vandaag niet bezig is met zijn of haar pensioen: er primeert een gelatenheid bij de 18-40 jarigen inzake het pensioen.

GELATENHEID VS. (LATENTE) ONGERUSTHEID

Deze gelatenheid zorgt ervoor dat **ongeveer één op vier een uitgesproken positieve of negatieve mening** formuleert op de aangereikte stellingen. Naast de gelatenheid merken we ook een **latente ongerustheid op**: de 18-40 jarige is zich bewust van de **onzekerheden van zijn of haar pensioen**. Hij of zij maakt zich ook zorgen.



Q3. Hieronder vind je een aantal stellingen waarbij naar jouw verwachtingen en ingesteldheid rond pensioenen wordt gepeild. Duid bij elke stelling aan in welke mate je akkoord gaat met de stelling. Je kan je uitdrukken op een schaal van 1 tot 4 waarbij 1 staat voor helemaal niet akkoord en 4 voor helemaal akkoord.

DE ROL VAN & VERTROUWEN IN DE OVERHEID

N = 1766

Ik vertrouw erop dat de overheid onze pensioenen kan blijven uitbetalen, ook wanneer ik op pensioen ga



Ik reken erop dat het wettelijk pensioen zal volstaan om mijn gewenste levensstandaard te kunnen behouden



Ik vind dat de overheid andere vormen dan het wettelijk pensioen fiscaal moeten stimuleren



Er heerst **twijfel** bij de 18-40 jarigen **over het wettelijk pensioen**. Bijna de helft van de respondenten denkt dat de overheid de pensioenen in de toekomst niet zal kunnen betalen. Ongeveer hetzelfde percentage geeft dan ook aan dat hij of zij er niet op rekent dat het wettelijk pensioen zal volstaan om de gewenste levensstandaard te behouden. Dit kan een indicatie zijn dat er **awareness** is bij de 18-40 jarige **dat hij of zij zelf actie moet ondernemen**.

Q3. Hieronder vind je een aantal stellingen waarbij naar jouw verwachtingen en ingesteldheid rond pensioenen wordt gepeild. Duid bij elke stelling aan in welke mate je akkoord gaat met de stelling. Je kan je uitdrukken op een schaal van 1 tot 4 waarbij 1 staat voor helemaal niet akkoord en 4 voor helemaal akkoord.

Respondenten met weinig of geen werkervaring zijn **minder met hun pensioen bezig** en kijken **zelfzekerder naar de toekomst** dan respondenten met meer werkervaring

Percentage “eerder/helemaal akkoord”

N = 1766



Mannen zijn minder met hun pensioen bezig dan vrouwen, die minder zelfzeker naar de toekomst kijken dan mannen

Percentage "eerder/helemaal akkoord"

N = 1755*

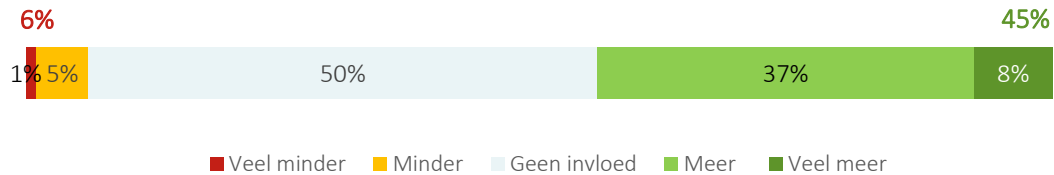


*Excl. "Anders"

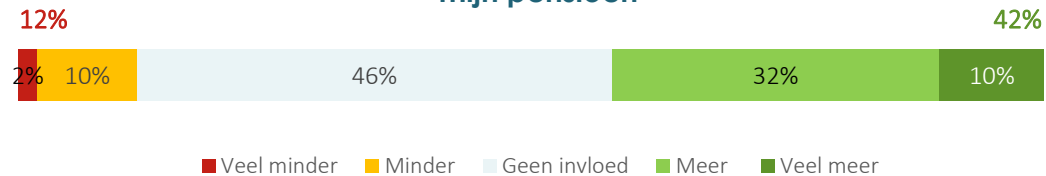
INVLOED ACTUELE ONTWIKKELINGEN OP INGESTELDHEID ROND PENSIOENEN

N = 1766

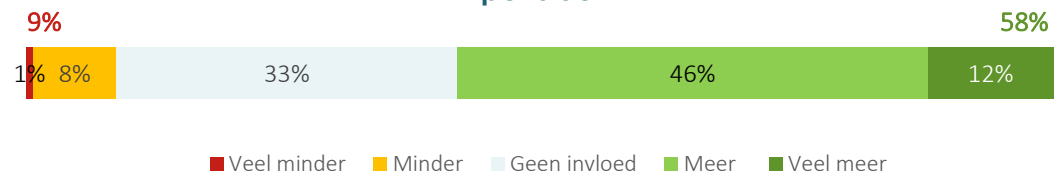
Door de coronacrisis hecht ik ... waarde aan mijn pensioen



Door de toenemende migratiestroom hecht ik ... waarde aan mijn pensioen



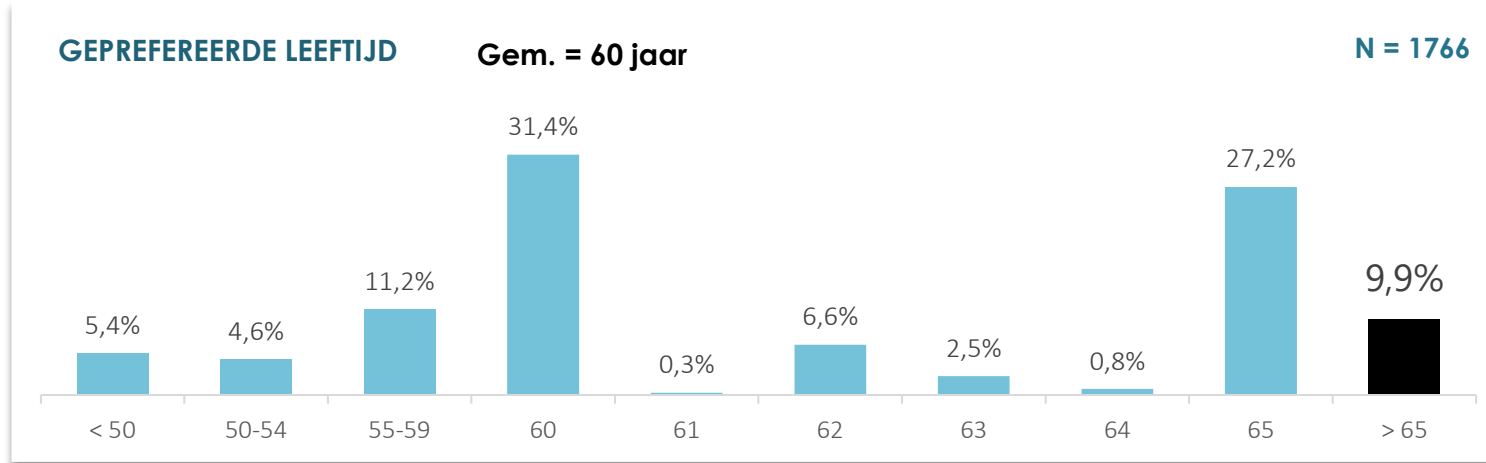
Door de toenemende vergrijzing hecht ik ... waarde aan mijn pensioen



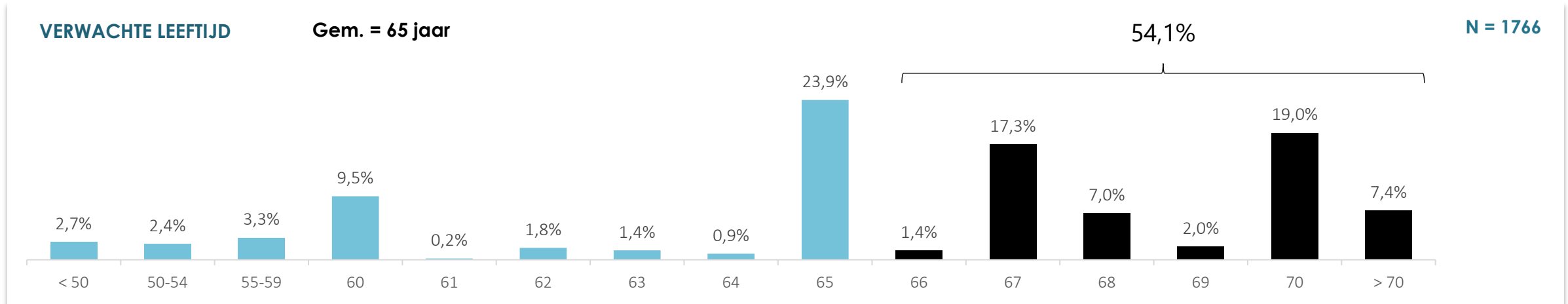
De **recente ontwikkelingen** hebben als gevolg dat 40 tot 60% 18-40 jarigen hierdoor **meer waarde hechten aan hun pensioen**. Voornamelijk de toenemende **vergrijzing** zorgt ervoor dat men het pensioen meer waardeert.

Niettemin geeft een groot deel van de steekproef aan dat de **recente ontwikkelingen geen invloed** hebben op de waardering van zijn of haar pensioen.

GEPREFEREERDE VS. VERWACHTE PENSIOENLEEFTIJD



De geprefereerde & verwachte pensioenleeftijd geeft een **paradoxe verdeling** aan waarbij slechts **10%** aangeeft **langer dan zijn of haar 65^{ste} te willen** werken terwijl het merendeel (ongeveer **55%**) **verwacht om tot na deze leeftijd** te moeten werken. De opgetrokken wettelijke pensioenleeftijd naar 67 jaar, valt dus niet in goeie aard.



Q5. Op welke leeftijd zou je met pensioen willen gaan? – Q6. Op welke leeftijd verwacht je met pensioen te kunnen gaan?

WIE ACHT DE 18-40 JARIGE VERANTWOORDELIJK VOOR ZIJN/HAAR PENSIOEN?



De 18-40 jarigen percipiëren het pensioen als een **gedeelde verantwoordelijkheid**: zowel de overheid, werkgevers als het individu zelf worden verantwoordelijk geacht voor zijn of haar pensioenopbouw.

Q9. Hieronder volgen enkele stellingen rond pensioenen. Duid bij elke stelling aan in welke mate je akkoord gaat met de stelling. Je kan je uitdrukken op een schaal van 1 tot 4 waarbij 1 staat voor helemaal niet akkoord en 4 voor helemaal akkoord.

*Excl. zelfstandigen

ROL VAN HET PENSIOEN BIJ LOONONDERHANDELINGEN

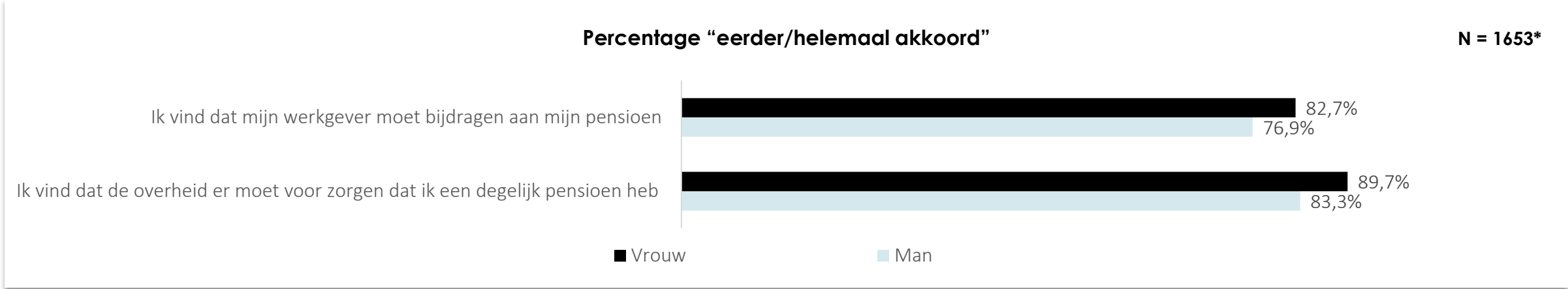


Hoewel 3/4^{de} van de respondenten aangeeft dat het aanvullend pensioen een grote rol speelt bij loononderhandelingen, geven ongeveer 20% minder respondenten aan bereid te zijn om een loonstijging af te staan voor een beter aanvullend pensioen. Dit wil zeggen dat **iets meer dan de helft van de respondenten bereid** is om wel degelijk een loonsverhoging af te staan voor een beter aanvullend pensioen.

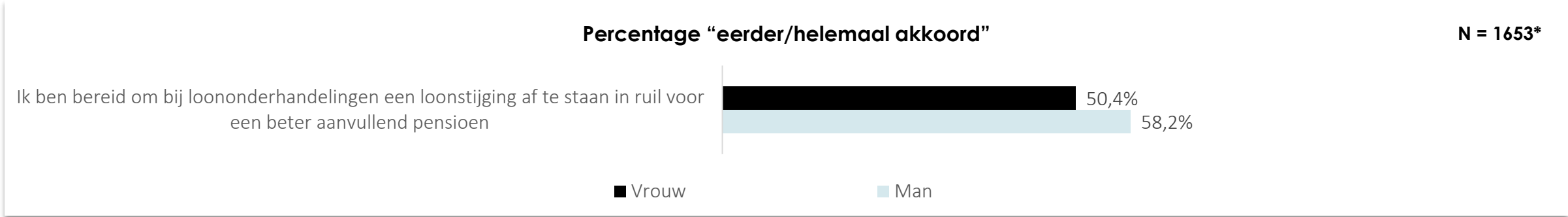


Maar 20% van de respondenten wil voornamelijk een aanvullend pensioen **bovenop het loon, niet ten koste van**. In lijn met voorgaande analyse, legt men de **verantwoordelijkheid** meer bij de **werkgever** dan de werknemer.

Vrouwen achten zowel de **werkgever** als de **overheid** meer verantwoordelijk voor de opbouw van het pensioen dan mannen



Mannen geven meer dan vrouwen aan **bereid te zijn om loon af te staan** voor een beter aanvullend pensioen



*Excl. "Anders"; excl. zelfstandigen

Franstaligen geven meer dan Nederlandstaligen aan dat de **bijdrage aan het aanvullend pensioen een belangrijke rol** speelt bij loononderhandelingen...

Percentage “eerder/helemaal akkoord”

N = 1766

Bij loononderhandelingen speelt de mate waarin mijn werkgever (bv. in de vorm van een groepsverzekering of pensioenfonds) bijdraagt aan mijn aanvullend pensioen een grote rol



■ Wallonië (incl. Brussel)

■ Vlaanderen

...al zijn Franstaligen **niet meer** dan Nederlandstaligen **bereid om hiervoor loon in te boeten**

Percentage “eerder/helemaal akkoord”

N = 1766

Ik ben bereid om bij loononderhandelingen een loonstijging af te staan in ruil voor een beter aanvullend pensioen

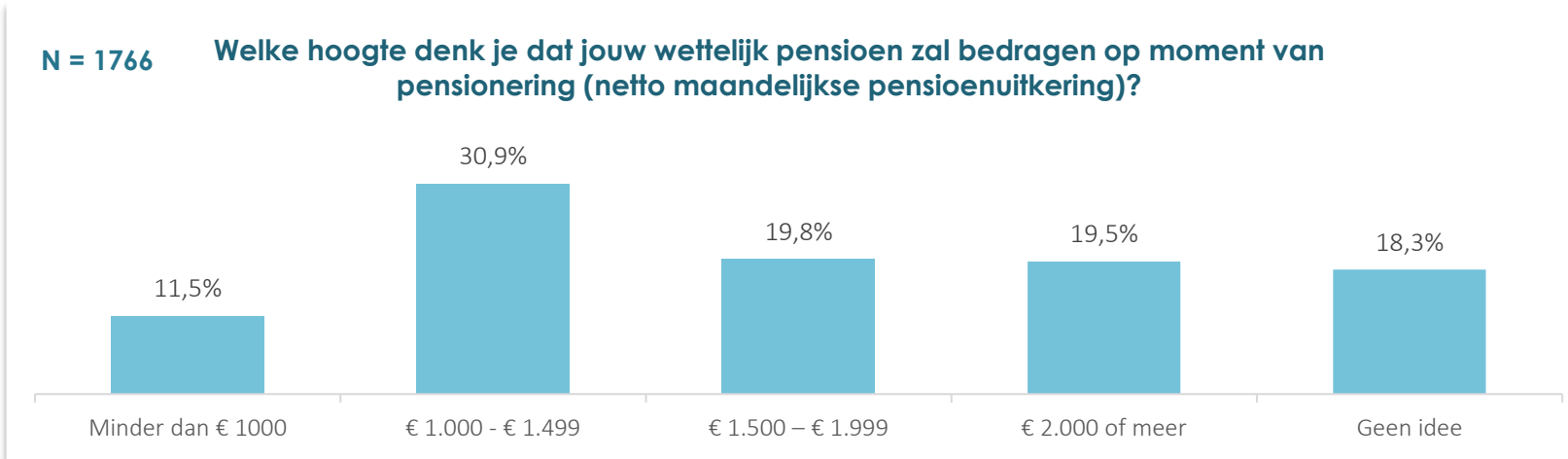


■ Wallonië (incl. Brussel)

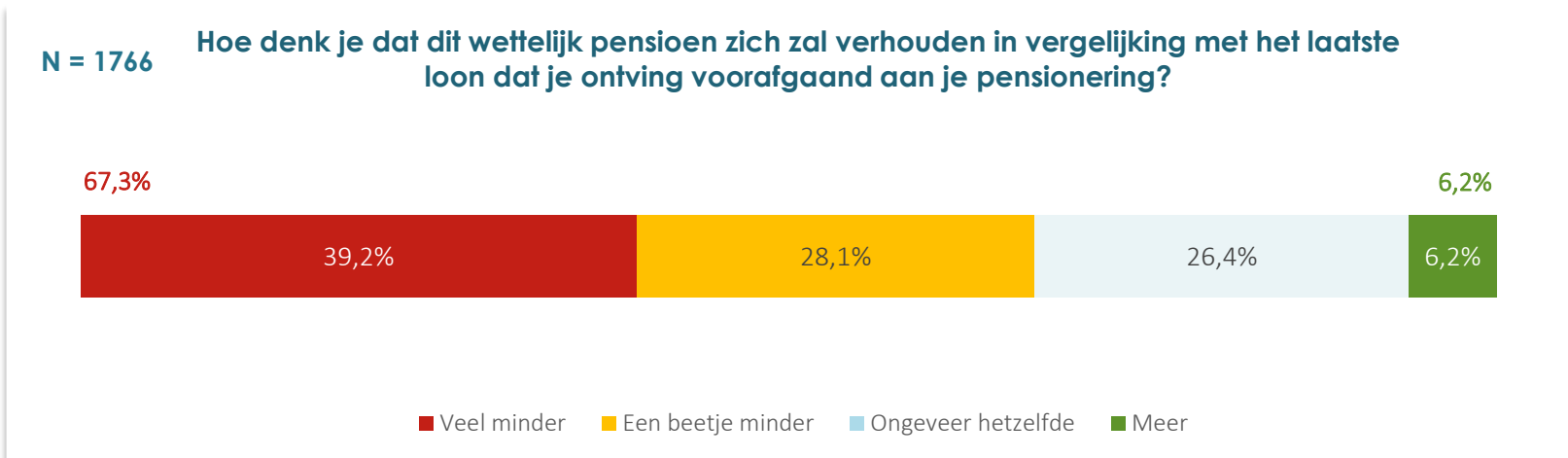
■ Vlaanderen

1. *Steekproefbeschrijving*
2. *Pensioenen in het algemeen*
 - *Algemene perceptie*
 - *Verwachtingen & ingesteldheid*
 - *Kennis & gebruik*
3. *De 2^{de} pijler specifiek*
4. *Key cijfers uit het onderzoek*

FINANCIËEL INZICHT PENSIOEN



Bijna een vijfde van de respondenten kan geen inschatting maken van hoeveel het wettelijk pensioen in de toekomst zal bedragen. **Ongeveer 40%** ziet het somber in en denkt dat zijn of haar **wettelijk pensioen minder dan €1.500** zal bedragen, desondanks de actuele verhogingen van het wettelijk pensioen.

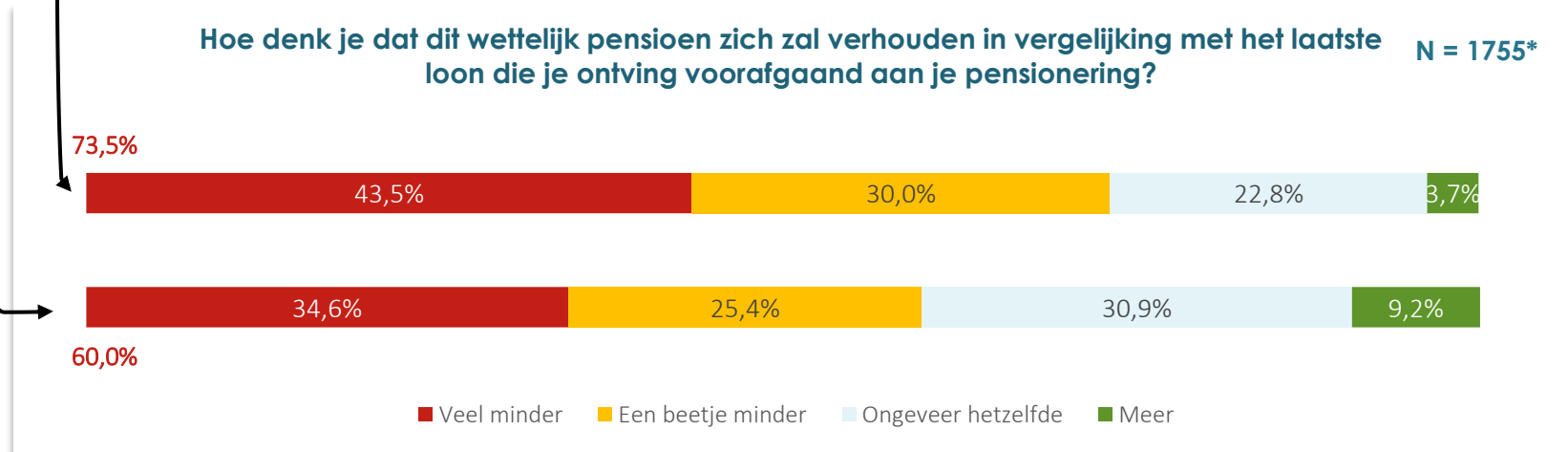
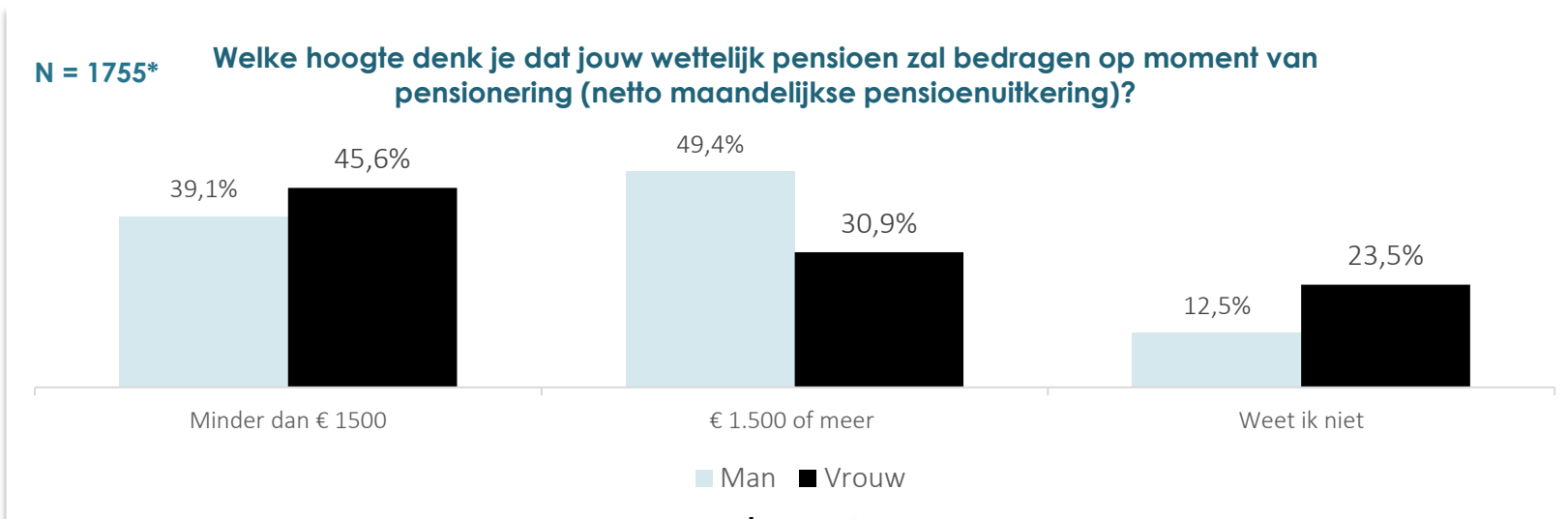


Ongeveer **2/3** schat dat zijn of haar **wettelijk pensioen minder** zal zijn **dan** zijn of haar **laatste loonuitkering** voorafgaand aan het pensioen, ongeveer 40% denk dat dit bedrag *veel minder* zal zijn. Dit **bevestigt de latente ongerustheid** die heerst bij de 18-40 jarigen.

Q15. Welke hoogte denk je dat jouw wettelijk pensioen zal bedragen op moment van pensionering (netto maandelijkse pensioenuitkering)?

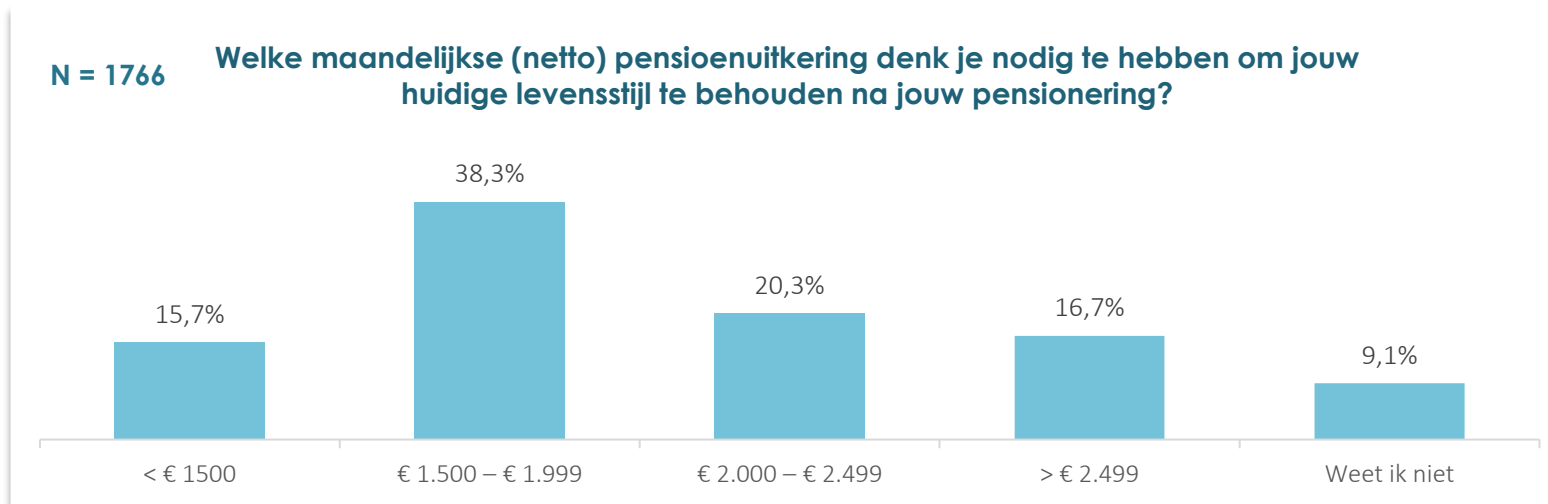
Q16. Hoe denk je dat dit wettelijk pensioen zich zal verhouden in vergelijking met het laatste loon dat je ontving voorafgaand aan je pensionering?

Mannen schatten het wettelijk pensioen zowel absoluut als relatief hoger in dan vrouwen



*Excl. "Anders"

FINANCIËEL INZICHT PENSIOEN

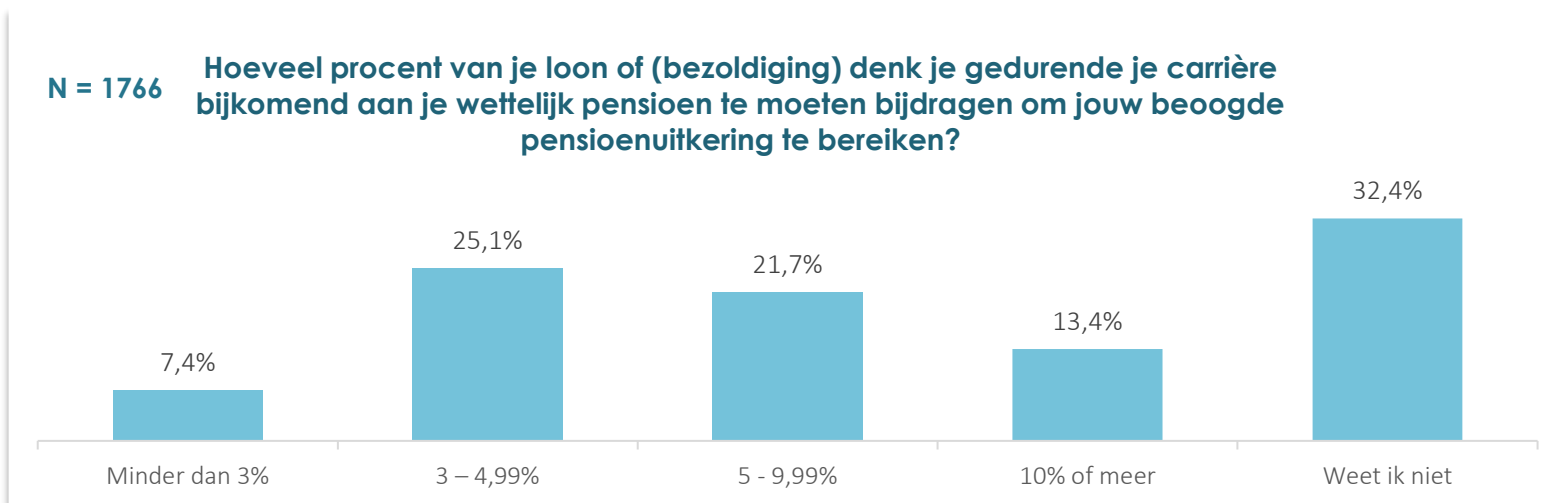


Iets meer dan **een derde** van de respondenten denkt een **netto pensioenuitkering** nodig te hebben **van meer dan €2.000** om zijn of haar huidige levensstijl te behouden. Bijna 40% denkt dat het nodige bedrag zich tussen de €1.500 en €1.999 zal situeren.

Een derde van de respondenten heeft geen idee hoeveel % van zijn of haar loon maandelijks **aan de kant moet gezet worden** om het beoogde pensioen te bekomen.

Slechts 7,4% geeft aan te denken minder dan 3% van het loon te moeten afstaan aan zijn of haar pensioen. Ongeveer **60% denkt 3% of meer van zijn of haar loon te moeten bijdragen** om het beoogde pensioen te bekomen.

Dit strookt niet met de effectieve percentages van het loon die doorgaans aan de kant worden gezet voor het pensioen. Deze cijfers wijzen er op dat **de 18-40 jarige, desondanks de onwetendheid, wel realistisch is dat het noodzakelijk is om een aanzienlijk percentage te investeren** in zijn of haar **pensioen** en kan een indicatie zijn dat hier ook **draagvlak** voor is.



Q7. Welke maandelijkse (netto) pensioenuitkering denk je nodig te hebben om jouw huidige levensstijl te behouden na jouw pensionering?

Q8. Hoeveel procent van je loon of (bezoldiging) denk je gedurende je carrière bijkomend aan je wettelijk pensioen te moeten bijdragen om jouw beoogde pensioenuitkering te bereiken?

ZELF-EVALUATIE FINANCIËLE PENSIOENKENNIS

N = 1766

Hoe schat je jouw financiële kennis op vlak van pensioenplanning in?

Gemiddelde score =

5,1 / 10

De **kennisgap** inzake het pensioen bij de 18-40 jarige wordt hier sterk aangetoond. Respondenten geven zichzelf gemiddeld net een voldoende score voor zijn of haar financiële kennis inzake pensioenplanning.

Vrouwen geven aan **minder financiële kennis** te hebben dan mannen op vlak van pensioenplanning

Hoe schat je jouw
**financiële kennis op vlak
van pensioenplanning in**
op een schaal van 0 tot 10

N = 1755*



Mannen:

5,53/10

Vrouwen:

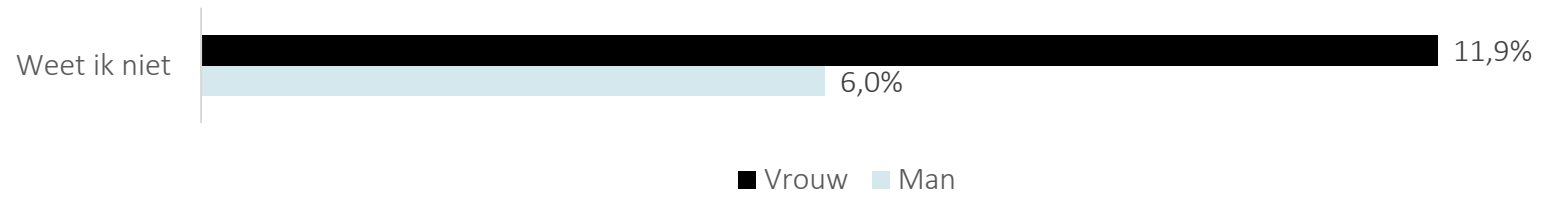
4,74/10

*Excl. "Anders"

Vrouwen geven meer dan mannen aan dat ze **geen financieel inzicht** hebben in het pensioen wanneer hiernaar gepeild wordt

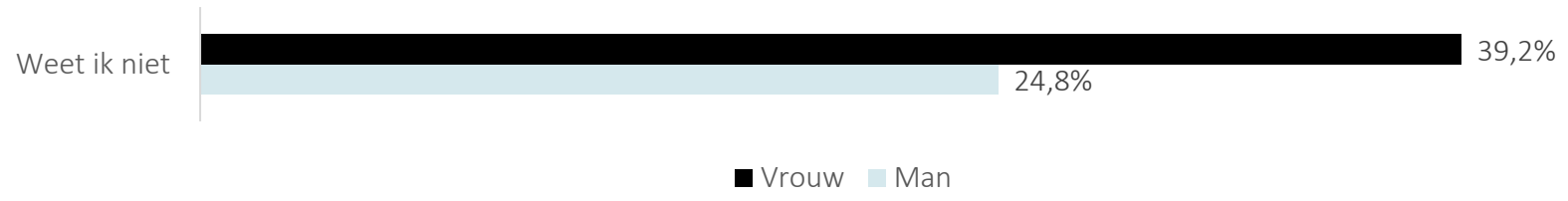
Hoeveel netto maandelijkse pensioenuitkering denk je nodig te hebben om je huidige levensstijl te behouden?

N = 1755*



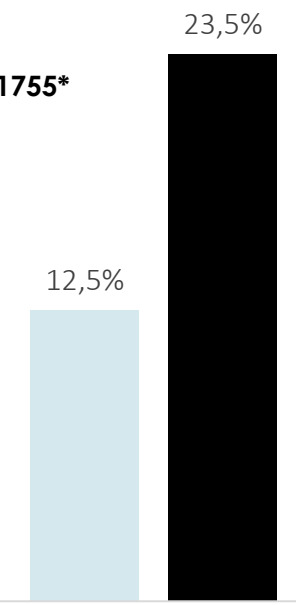
Hoeveel procent van je loon of (bezoldiging) denk je gedurende je carrière bijkomend aan je wettelijk pensioen te moeten bijdragen om jouw beoogde pensioenuitkering te bereiken?

N = 1755*



Welke hoogte denk je dat jouw wettelijk pensioen zal bedragen op moment van pensionering (netto maandelijkse pensioenuitkering)?

N = 1755*



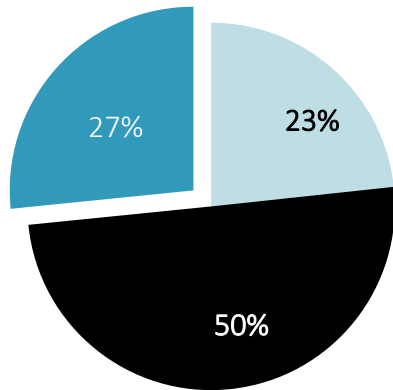
*Excl. "Anders"

MYPENSION

Ongeveer **een vierde** van de sample heeft **nog nooit van MyPension gehoord** terwijl 50% aangeeft het platform goed te kennen. **Iets minder dan de helft** van zij die op z'n minst een vaag beeld hebben van het platform, **maken ook effectief gebruik** van MyPension.

In welke mate ben je vertrouwd met MyPension?

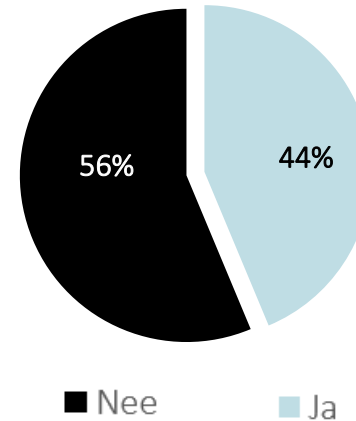
N = 1469*



- Ken ik redelijk goed
- Heb ik van gehoord en heb ik een vaag beeld van
- Nog nooit van gehoord

Maakt u gebruik van MyPension?

N = 1078

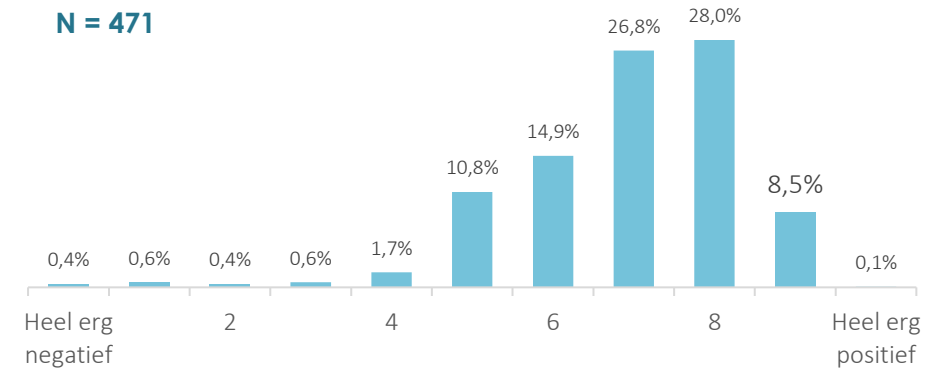


Respondenten die aangeven gebruik te maken van MyPension, **beoordelen het platform vrij goed**. Dat slechts ongeveer een derde** van de 18-40 jarigen met werkervaring gebruik maakt van MyPension, toont het **onbenut potentieel van het platform**.

Gem.: **7,14/10**

Hoe beoordeel je het MyPension platform?

N = 471



Q21.1 MyPension is een online pensioenportaal met gepersonaliseerde informatie over jouw wettelijk en aanvullend pensioen. Gelieve aan te geven in welke mate je vertrouwd bent met MyPension.

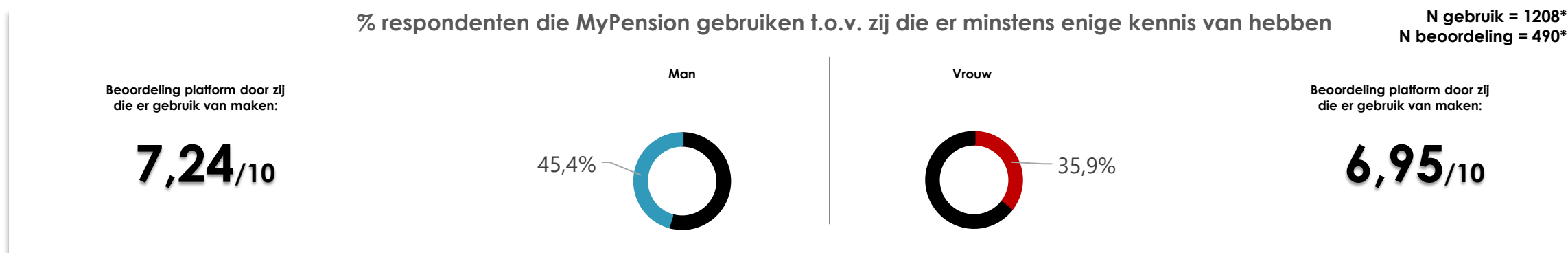
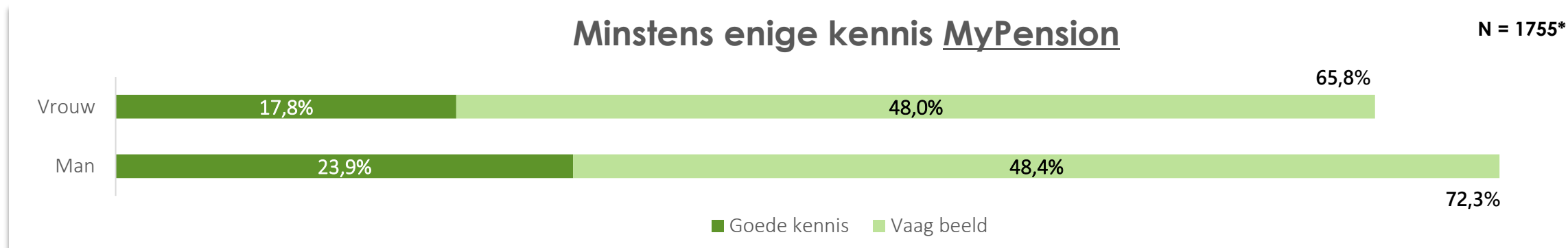
Q21.2 Maak je vandaag gebruik van MyPension?

Q21.3 Hoe beoordeel je het MyPension platform op een schaal van 1 tot 10? Je kan je uitdrukken op een schaal van 0 tot 10 waarbij 0 staat voor heel erg negatief en 10 voor heel erg positief.

*Excl. respondenten zonder werkervaring

**Aantal respondenten die gebruik maakt van MyPension t.o.v. respondenten die werkervaring hebben

My...What? MyPension is minder gekend bij & minder gebruikt door vrouwen dan mannen – en beoordelen het platform ook slechter dan mannen



*Excl. "Anders"

1. *Steekproefbeschrijving*
2. *Pensioenen in het algemeen*
 - *Algemene perceptie*
 - *Verwachtingen & ingesteldheid*
 - *Kennis & gebruik*
3. *De 2^{de} pijler specifiek*
4. *Key cijfers uit het onderzoek*

RELEVANTIE 2^{de} PIJLER

*Op 1 januari 2020 waren er **3,95 miljoen mensen aangesloten bij een aanvullend pensioenplan**, d.i. ongeveer 75 % van de totale beroepsbevolking, werknemers en zelfstandigen samen. De door de aangeslotenen verworven reserves beliepen 91,5 miljard euro.*

VASTSTELLING ARGUMENTENLANDSCHAP | Men weet niet wat de 2^{de} pijler is

Hoe kijk jij vandaag naar
het Belgisch pensioenstelsel &
jouw persoonlijke pensioenopbouw
 op een schaal van 0 tot 10



+ geef 3 argumenten waarom je deze score aangaf!

10

“Pensioensparen moet je vandaag zelf opzetten. Dit zou automatisch via de werkgever moeten kunnen gaan...”

“De systemen voor persoonlijke pensioenopbouw zijn **niet duidelijk**”

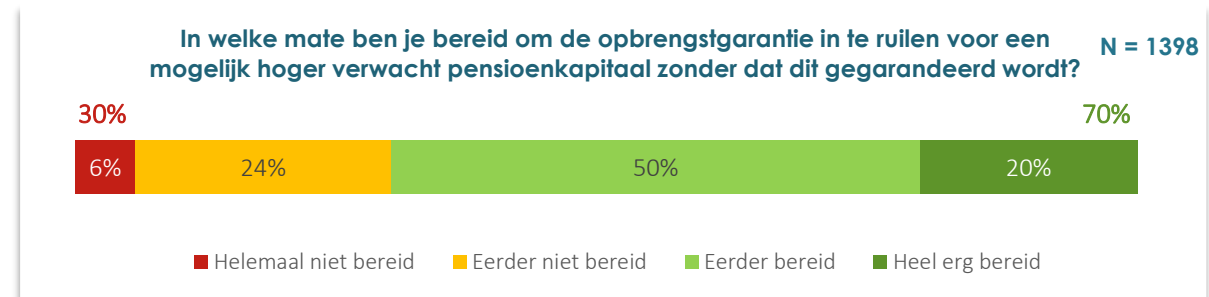
“Mijn werkgever doet aan pensioensparen voor mij”

HET BELANG VAN DE RENDEMENTSGARANTIE

De **rendementsgarantie blijkt een heikel punt**. Bijna al de bevroagden (96%) geven aan dat hij of zij het belangrijk vindt om een rendementsgarantie te krijgen.

Dit blijkt echter vnl. een **kwestie van communicatie**: wanneer aan deze respondenten gevraagd wordt of ze bereid zouden zijn om deze garantie in te ruilen voor een mogelijk hoger rendement, geeft 70% hiervan aan dat ze hier wel toe bereid zijn. **30% houdt m.a.w. vast aan de rendementsgarantie**.

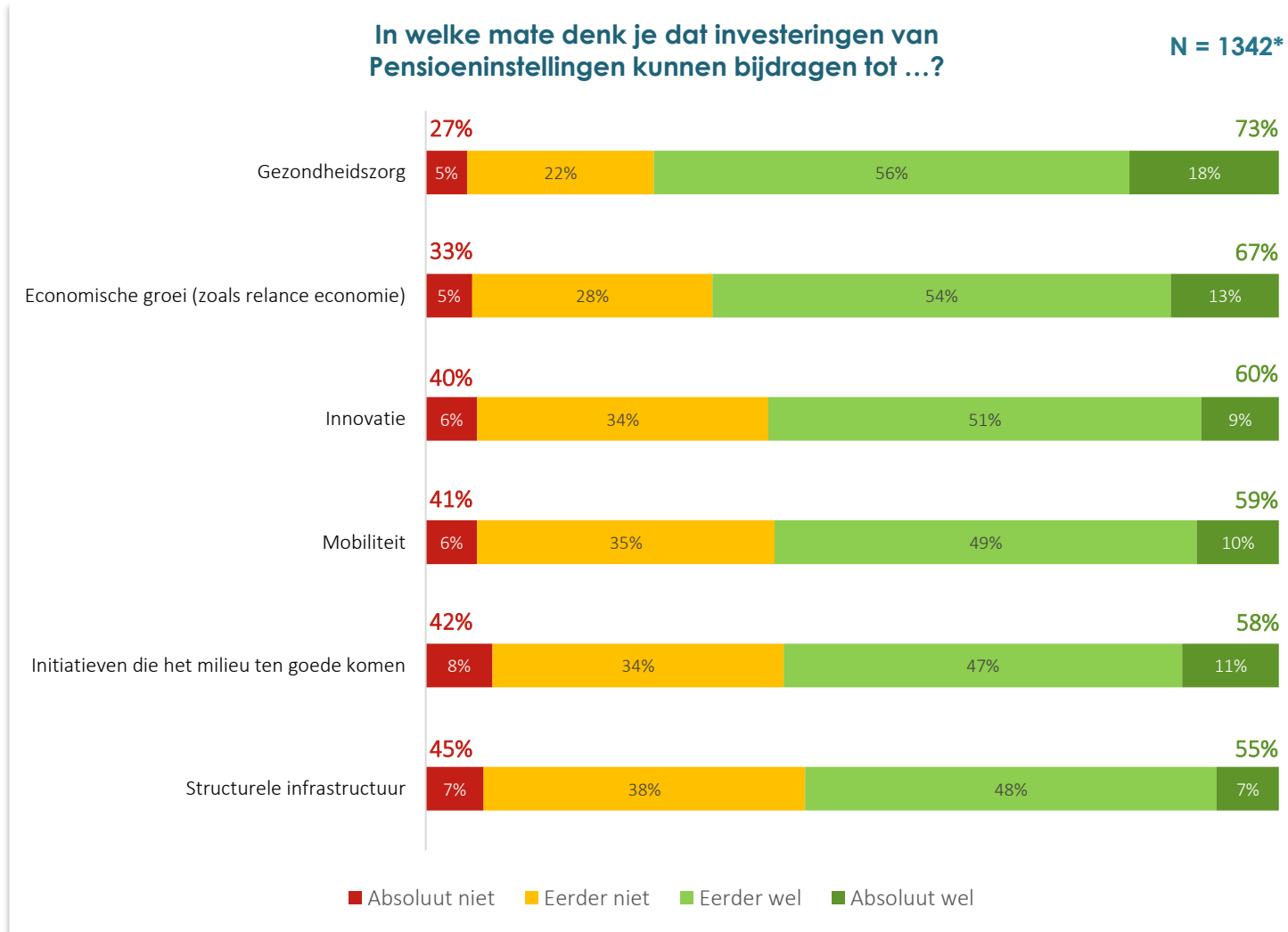
Excl. respondenten die nog nooit van de 2^{de} of 3^{de} pijler gehoord hebben & excl. "weet ik niet"



Q17.1 In het kader van het aanvullend pensioen en/of individueel pensioensparen belegt de pensioeninstelling de ontvangen bijdragen op de financiële markten en keert het kapitaal en de investeringsopbrengsten uit op het moment dat je met pensioen gaat. In welke mate acht je het noodzakelijk dat hier een opbrengstgarantie van toepassing is? Bijvoorbeeld een garantie dat het resultaat nooit lager zal zijn dan de som van de geïnvesteerde bijdragen.

Q17.2. Je gaf in de vorige vraag aan dat je het belangrijk vindt om een opbrengstgarantie te krijgen. In welke mate ben je bereid om de opbrengstgarantie in te ruilen voor een mogelijk hoger verwacht pensioenkapitaal zonder dat dit gegarandeerd wordt?

DE TWEEDE PIJLER ALS INVESTERINGSVEHICLE



De **invloed van de coronacrisis** waarin België zich vandaag bevindt, is duidelijk te detecteren bij de respondenten. De 18-40 jarige heeft vooral oor naar investeringen in de gezondheidszorg (ongeveer 3 op 4) en in economische groei (ongeveer 2 op 3).

De **pensioeninstellingen als investeringsvehicle voor de relance van de economie** als gevolg van de coronacrisis, krijgt in die zin een **groot draagvlak** bij de jongere generaties. Investeringen in de **gezondheidszorg** genieten daarenboven een nog groter draagvlak.

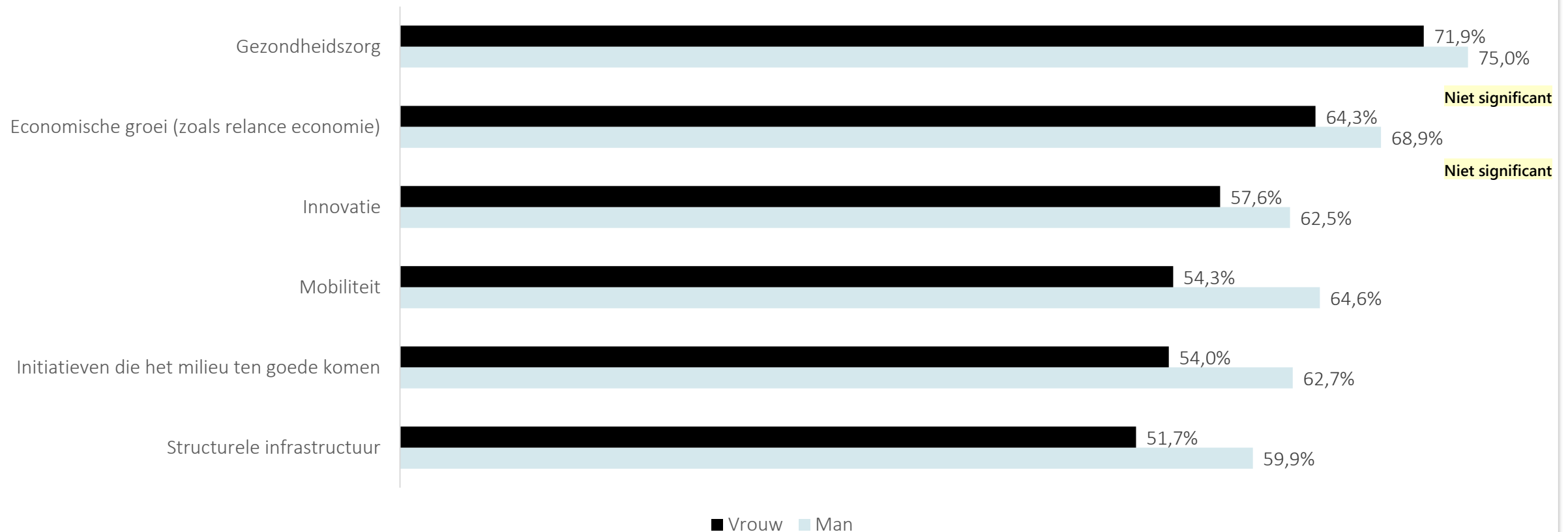
Q18. In welke mate denk je dat investeringen van pensioenfondsen kunnen bijdragen tot ...?

*Excl. respondenten die nog nooit over het aanvullend pensioen hebben gehoord

Mannen zien meer dan vrouwen sociaal-maatschappelijke rol weggelegd voor investeringen van pensioeninstellingen in bepaalde thema's – investeringen in gezondheidszorg krijgen zowel bij mannen als vrouwen het meeste draagvlak

In welke mate denk je dat investeringen van pensioeninstellingen kunnen bijdragen tot ...?

N = 1333*

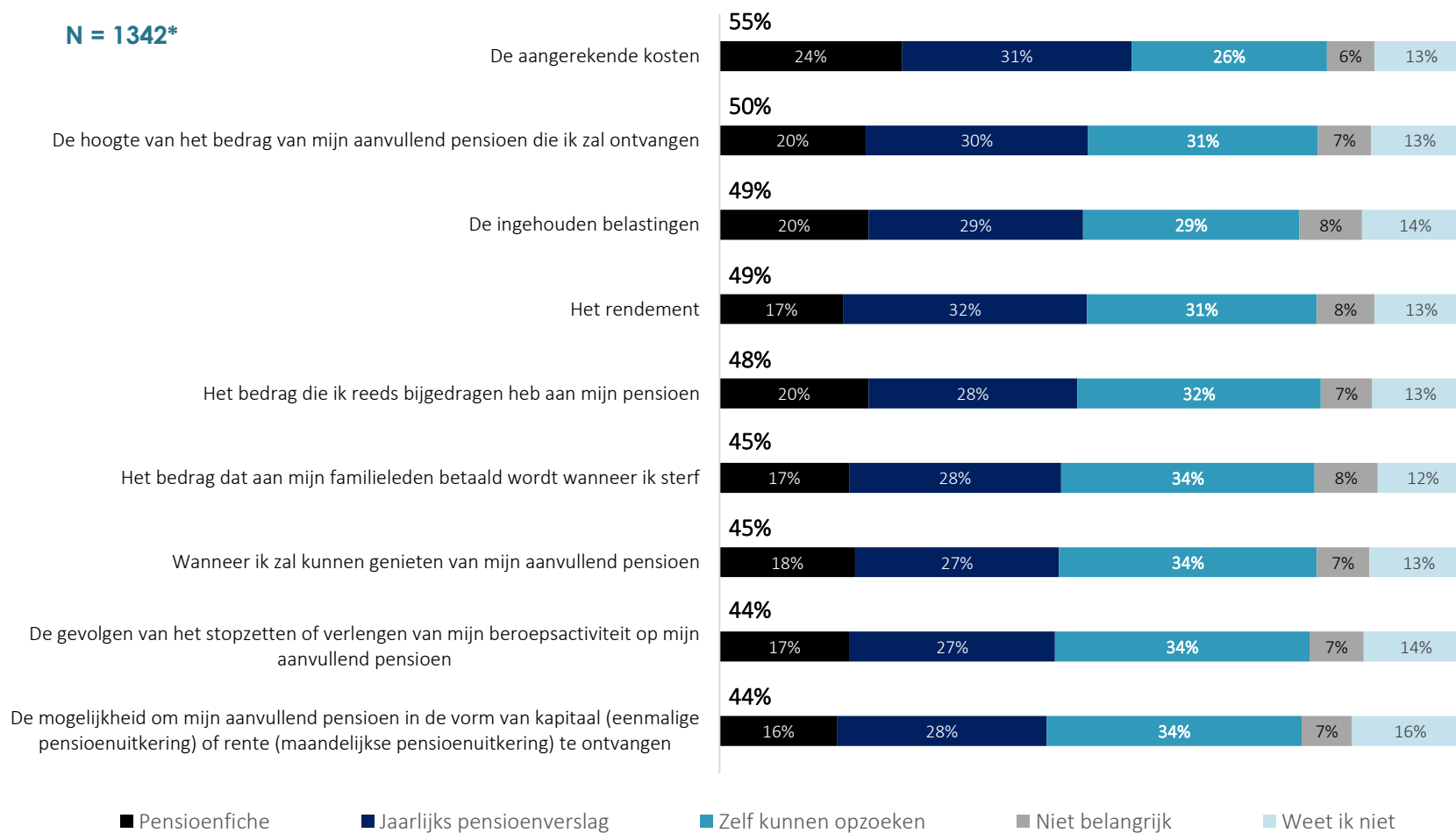


*Excl. respondenten die nog nooit over het aanvullend pensioen hebben gehoord; excl. "Anders"

COMMUNICATIEKANALEN AANVULLENDE PENSIOEN

Op welke manier wil je geïnformeerd worden over informatie over jouw aanvullend pensioen?

N = 1342*



De meningen van respondenten zijn verdeeld over de manier waarop hij of zij geïnformeerd wil worden over bepaalde informatie van het aanvullend pensioen. Ongeveer de helft van de informatie wordt volgens de respondenten idealiter proactief gecommuniceerd (via pensioenfiche of jaarlijks pensioenverslag), terwijl telkens ongeveer een derde van de respondenten de verscheidene informatie bij voorkeur zelf wil kunnen opzoeken.

Dit wijst op het belang van zowel proactieve communicatie als een platform die respondenten kunnen consulteren om zelf informatie rond zijn of haar aanvullend pensioen op te zoeken.

De aangerekende kosten, die doorgaans als complex en niet transparant worden ervaren, is informatie die het meest proactief gecommuniceerd dient te worden volgens de respondenten.

Q19. Onderstaande lijst geeft een overzicht van informatie in verband met uw aanvullend pensioen. Gelieve per type informatie aan te geven op welke manier u hierover geïnformeerd wil worden.

*Excl. respondenten die nog nooit over het aanvullend pensioen hebben gehoord; excl. statutaire ambtenaren

1. *Steekproefbeschrijving*
2. *Pensioenen in het algemeen*
 - *Algemene perceptie*
 - *Verwachtingen & ingesteldheid*
 - *Kennis & gebruik*
3. *De 2^{de} pijler specifiek*
4. *Key cijfers uit het onderzoek*

KEY CIJFERS UIT HET ONDERZOEK 1/4

Met een toegewezen score van **5,4/10** hebben de respondenten een **LAAG VERWACHTINGSPATROON INZAKE PENSIOENEN**

- **30%** van de aangegeven argumentatie t.o.v. de sample betreft het **te laag pensioenbedrag**
- **19%** van de aangegeven argumentatie t.o.v. de sample betreft de **te hoge pensioenleeftijd MAAR...**
 - **54%** geeft aan dat hij of zij **verwacht langer dan zijn of haar 65^{ste}** zal moeten werken
 - **90%** geeft aan niet langer dan zijn of haar **65^{ste} te willen werken**
- **17%** van de aangegeven argumentatie t.o.v. de sample betreft de **complexiteit of afstandelijkheid** van het pensioen
- **16%** van de aangegeven argumentatie t.o.v. de sample betreft de **onzekerheid over de toekomst**

KEY CIJFERS UIT HET ONDERZOEK 2/4

GELATENHEID

- **58%** van de respondenten geeft aan vandaag **niet bezig te zijn met zijn of haar pensioen**, dat het pensioen een ver-van-mijn-bedshow is voor hen
 - Voor respondenten met **geen of weinig werkervaring** (max. 5 jaar), bedraagt dit **63%**

LATENTE ONGERUSTHEID

- **47%** van de respondenten **vertrouwt er niet op dat de overheid de pensioenen zal kunnen blijven uitbetalen**
- **49%** van de respondenten **rekent er niet op dat het wettelijk pensioen zal volstaan om de gewenste levensstandaard te behouden**
- **60%** van de respondenten **maak zich vandaag zorgen** over de financiële situatie na zijn of haar pensionering
- **69%** van de respondenten **verwacht geld te moeten bijverdienen** tijdens het pensioen

FINANCIËLE KENNIS

- Respondenten geven zichzelf een gemiddelde een score van **5,1/10** inzake financiële kennis op vlak van pensioenplanning
- **32%** van de respondenten **kan geen inschatting maken hoeveel % van het loon bijkomend aan het wettelijk pensioen te moeten bijdragen** om de beoogde pensioenuitkering te bekomen
- **60%** van de respondenten denkt **3% of meer % van het loon bijkomend aan het wettelijk pensioen te moeten bijdragen** om de beoogde pensioenuitkering te bekomen

KEY CIJFERS UIT HET ONDERZOEK 3/4

VERSCHILLEN TUSSEN MAN & VROUW

- 51% van de vrouwelijke respondenten geeft aan er niet op te vertrouwen dat de overheid de pensioenen zal kunnen blijven uitbetalen (vs. 41% van de mannelijke respondenten)
- 55% van de vrouwelijke respondenten geeft aan er niet op te rekenen dat het wettelijk pensioen zal volstaan om aan de gewenste levensstandaard te voldoen (vs. 43% van de mannelijke respondenten)
- 65% van de vrouwelijke respondenten geeft aan er voor te vrezen om zonder geld zal komen te zitten tijdens het pensioen (vs. 59% van de mannelijke respondenten)
- Vrouwelijke respondenten geven zichzelf een gemiddelde score van 4,7/10 inzake financiële kennis op vlak van pensioenplanning (vs. gemiddelde score van 5,5/10 voor mannelijke respondenten)
- 39% van de vrouwelijke respondenten kan geen inschatting maken hoeveel % van het loon bijkomend moet worden bijgedragen aan het wettelijk pensioen om de beoogde pensioenuitkering te bekomen (vs. 25% van de mannelijke respondenten)

KEY CIJFERS UIT HET ONDERZOEK 4/4

VERANTWOORDELIJKHEID PENSIOENOPBOUW

- 86% van de respondenten geeft aan dat hij of zij vindt dat de overheid voor een degelijk pensioen moet zorgen
- 80% van de respondenten geeft aan dat hij of zij vindt dat de werkgever moet bijdragen aan zijn of haar pensioen
- 76% van de respondenten geeft aan dat hij of zij zelf medeverantwoordelijk is voor degelijk pensioen

DE 2^{de} PIJLER

- 76% van de respondenten geeft aan dat de mate waarin zijn of haar **werkgever bijdraagt** aan zijn of haar **aanvullend pensioen**, een grote rol speelt bij **loononderhandelingen**
- 54% van de respondenten geeft aan **bereid** te zijn om **bij loononderhandelingen een loonstijging af te staan voor een beter aanvullend pensioen**
- Respectievelijk 73% en 67% van de respondenten geven aan dat **investeringen van de pensioeninstellingen** kunnen **bijdragen tot de gezondheidszorg en de economische groei (relance)**



**CALLEBAUT
COLLECTIVE**

GROWTH CATALYST - FROM STRATEGY TO SCALE